

კედელი

სა

მეტალი

მეტალოპლასტმასი

Capacryl
PU-Satin

AAG

Association of Architects of Georgia
საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია

www.archias.ge

STYLE

Architecture, Interior, Design

ბათუმური – საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია
და დიმიტრი მოსულიშვილი

მთავარი რედაქტორი – ნინო ლაღიძე
ინფორმაცია – ნინო ლაღიძე, დიმიტრი გელოვანი.
კომპიუტერული დიზაინი - ირმა ჯიშკარიანი

**PUBLISHER - ASSOCIATION OF ARCHITECTS
OF GEORGIA and Dimitri Mosulishvili**

CHIEF EDITOR - Nino Laghidze
INFORMATION - Nino Laghidze, Dimitri Gelovani
COMPUTER GRAPHIC - Irma Jishkariani

0171 თბილისი, ბუხუჯის ქ. N3
მობ: +995 593 42 74 73

3 Berbuki str., 0171, Tbilisi, Georgia
Mob: +995 593 42 74 73

<http://www.archias.ge>
[http:// www.archiaward.com](http://www.archiaward.com)
E-mail: style.magazine2022@gmail.com

სარეკლამო ტექსტის შინაარსზე
რედაქცია პასუხს არ აბეზს

არქიტექტორებისა და დიზაინერების საუურადღებოდ!

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია და ჟურნალი "სტილი" აცხადებს თქვენთან თანამშრომლობას.
გთხოვთ, მოგვანდოთ თქვენ მიერ შედგენილი არქიტექტურულ-დინამიკური პროექტები. მათ შორის საუკეთესოები განთავსებული იქნება ჟურნალში "სტილი" მომდევნო ნომერში, ხისთვისაც წინასწარ გიხდით მადლობას.
ჟურნალის დაქვემდებარებას უფლებას გაცნობთ მასალის მომზადებისა და პუბლიკაციისათვის აუცილებელი პირობა - ჟურნალში გამოსაქვეყნებელი მონეტარული ნაშრომების იქნას მისი ამსახველი ფოტო-მასალის მაღალმხატვრული ხარისხით - ავტორმა უზრუნველყოს მონეტარული ფოტოგრაფიები.
დაზუსტდეს თანაუწყობის ვინაობა!

იტალიური დიზაინი
კომფორტი | ხარისხი

NARDI

YOUR OUTDOOR LIVING

Made in Italy

AAG

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია შეიქმნა:

- პროფესიონალური ურთიერთობებისათვის;
- ქალაქმშენებლობის, არქიტექტურის, დიზაინის სფეროში არსებული პრობლემების განსახილველად და გადასაჭრელად;
- ასოციაციის წევრთა ბიზნესის ხმარდასაჭერად;
- არქიტექტორთა საერთაშორისო ფესტივალების, საერთაშორისო კონკურსების - წარმატებით ჩასატარებლად;
- არქიტექტორთა კლუბის, ჟურნალის "სტილის" პოპულარიზაციისათვის.

საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაცია - არქიტექტორებისა და დიზაინერების გაერთიანება - შესაძლებლობას მოსცემს პროფესიონალებს განიხილონ არქიტექტურის და მშენებლობის სფეროში არსებული პრობლემები, სიახლეები, პროექტები, ნოვატორული წინადადებები, ჩაატარონ ახალი სამშენებლო ტექნოლოგიების, დიზაინერული თუ ფურნიტურის კომპანიების პრეზენტაციები.

„საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაციის“ სტრატეგიები:

- მაღალგანვითარებული, დახვეწილი, ერთიანი, თვითრეგულირებადი, პროფესიონალური ორგანიზაციის ჩამოყალიბება არქიტექტურის და სამშენებლო ბაზარზე;
- არქიტექტურისა და მშენებლობის განვითარების ტენდენციების შესახებ ასოციაციის წევრების ინფორმირება;
- ასოციაციის წევრებს შორის ურთიერთობის მექანიზმების ფორმირება;
- ასოციაციის წევრების საქმიანობისთვის პროფესიონალური სტანდარტების შემუშავება;
- ასოციაციის წევრთა სერთიფიცირებისთვის ხელის შეწყობა;
- წელიწადის შეტანა ასოციაციის წევრების ბიზნეს ზრდასა და კეთილდღეობაში;
- ასოციაციის წევრების ინტერესების და უფლებების დაცვა, რჩევის მიცემა, დატრეინინგება, დახმარება, შხარის დაჭერა;
- ასოციაციის წევრებისთვის პროფესიული ზრდის ხელშეწყობა;
- ასოციაციის წევრების ინტეგრაცია არქიტექტურის და მშენებლობის პროფესიონალურ სფეროში;
- საერთო პრობლემების გადაწყვეტა: რეკომენდაციების და პროგრამების შემუშავება არქიტექტურისა და სამშენებლო ბაზრის განვითარებისთვის;
- ასოციაციის წევრებს შორის კომსულტაციების და ინფორმაციის გაცვლა მიმდინარე ტექნოლოგიებთან დაკავშირებით, არქიტექტურის და სამშენებლო ბაზარზე პოზიციების შესახებ;
- ასოციაციის წევრების ინტერესების დაცვა და წარმოჩენა საკანონმდებლო, აღმასრულებელ თუ მუნიციპალურ სტრუქტურებში;
- ქვეყნის არქიტექტურის და სამშენებლო საქმიანობის სრულყოფისთვის და ერთიანი მაღალესთეტიკური ქალაქგანვითარებითი კრიტერიუმების დამაკმაყოფილებელი, კეთილმოწყობილი ქალაქური გარემოს ჩამოყალიბებისთვის ხელის შეწყობა;
- საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით ნაციონალური სტანდარტების შემუშავება;
- პროფესიონალთა პრესტიჟის განმტკიცება; ასოციაციის წევრთა გაზრდა.

Association of Architects of Georgia

In 2011 STYLE Magazine and Architectural Club Ltd established Association of Architects of Georgia (Noncommercial (non-governmental) Legal the person)

Association of Architects of Georgia - a union of architects and designers - provides the professionals with an opportunity to discuss ongoing architectural and construction issues and news, projects and innovations introduced by their colleagues and to arrange presentations of new construction technologies, services and products offered by design or furniture companies.

Association of Architects of Georgia was established with the following goals:

- to foster professional relationships;
- to enable discussion and solving of different issues related to urban development, architecture and design;
- to support professional activities of Association members;
- to promote STYLE Magazine and diversify the range of its publications;
- to ensure successful development of international competitions - such as Architectural Award - organized under the auspices of STYLE Magazine;
- to provide Association members with an informal but presentable social environment.

Every year, STYLE organizes an international exhibition Architectural Award, covering such nominations as single-family residence, apartment block / residential complex, public construction, residential interior, public interior, reconstruction project, etc. (detailed information about this competition can be found at <http://www.archiaward.com>)

In 2014, Association of Architects of Georgia, Architects' Club and STYLE Magazine jointly organized the first Georgia-based International Architecture Festival in conjunction with the already traditional international architectural competition Architectural Award 2014.

We hope you find the above noteworthy and look forward to your comments regarding cooperation opportunities.

Thank you very much in advance.

Salotti

Design Solution

აღმაშენებლის ხეივანი №30

599 68 90 70

დაგვიკავშირდით:

ბერბუკის ქ. №3, №3, 0171, თბილისი, მობ: +995 593 42 74 73.

ელ-ფოსტა: laghidze.n@gmail.com <http://www.archias.ge> <http://www.archiaward.com>

Contacts: 3 Berbuli street 0171, Tbilisi, Georgia Cell: +995 593 42 74 73
E-mail: laghidze.n@gmail.com <http://www.archias.ge> <http://www.archiaward.com>

მისაღები ოთახი ინტერიერის უმნიშვნელოვანესი ნაწილია.

ეს ის სივრცეა სადაც ავეჯი განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს, რადგანაც მისაღებ სივრცეში იყრის თავს ოჯახის ყველა წევრი, ამ სივრცეშივე ვუმასპინძლებით ჩვენთვის განსაკუთრებულ და საპატივსაცემო ადამიანებს. ვაწყობთ საერთო წვეულებებსა და სადილებს.

ამიტომაც გვინდა წარმოგიდგინოთ ჩვენი იტალიური ბრენდი EFORMA, რომელიც სახელგანთქმულია საუცხოო დიზაინის მაგიდეებისა და სკამების ფართო კოლექციით.

EFORMA- ნამდვილად ატარებს იტალიურ სულიანებასა და სიყვარულს დიზაინის მიმართ. მის ყველა ნამუშევარში იგრძნობა იტალიური კულტურისა და ტრადიციების პატივისცემა და ამავდროულად თანამედროვე ტექნოლოგიების უნაკლო სინთეზი.

ეს გახლავთ ბრენდი, რომელიც ნამდვილად გრუნავს თქვენი მისაღები ოთახის პრემიუმ სივრცედ გადაქცევაზე.

ბრენდი აქტიურად იყენებს იტალიური კერამიკის დახვეწილ გადამკრებებს, თითბერის დამუშავებულ ფეხებს და ხის ტექსტურებს

CERAMICHE / CERAMICS

La ceramica è realizzata in gres porcellanato accoppiato a un piano in vetro. I piani sono ottenuti con tecniche innovative che li rendono estremamente resistenti ai graffi, all'usura ed alle alte temperature. Molto facile da pulire.

Ceramic is made of porcelain stoneware coupled with a glass top. The tops are obtained with innovative techniques that make them extremely resistant to scratches, wear and high temperatures, very easy to clean.

CM14
Silver Beesl Bianco opaco / Matt Silver Beesl Bianco

CM1
Calacatta Gold lucido / Glossy Calacatta Gold

CM2
Calacatta Gold opaco / Matt Calacatta Gold

CM4
Alpians lucido / Glossy Alpians

გადავირბი, რომლითაც შეძლებთ თქვენი
საოცნებო მაგიდის შექმნას.

CM12
Calacatta Macchia lucido / Glossy Calacatta Macchia

CM10
Patagonia lucido / Glossy Patagonia

CM11
Travertino opaco / Matt Travertino

CM5
Onice lucido / Glossy Onice

METALLI / METALS

I metalli della nostra collezione vengono verniciati a polveri così da rendere le nostre superfici a lungo durature e protettive. Lo spessore finale della verniciatura a polveri, molto particolarmente elevato, conferisce ad ogni serie di rivestimenti verniciati sul prodotto una resistenza meccanica, resistenza agli agenti corrosivi, scarsa infiammabilità, precisione nell'applicazione. Le verniciature a polveri utilizzate sono totalmente atossiche e prive di solventi, per questo rendono la verniciatura a polveri il vero trattamento DED-FRIENDLY, a bassissimo impatto ambientale. Dipende dalla vernice e dalla sua natura il metallo e l'abbigliamento vengono rivestiti di colore, conferendo così durata, resistenza chimica e resistenza all'inquinamento. L'ampia gamma di colorazioni metalliche si arricchisce con l'introduzione dei nuovi spazzati: Platino e Bronzo vintage. Le verniciature artigianali, spazzate realizzate completamente a mano con verniciature a liquidi, prezzi unici ogni volta, che esaltano la creatività e l'unicità dei nostri artigiani.

V01 - Nero / Black

V04 - Thermo / Shimmer

V03 - Antracite / Anthracite

V05 - Bronzo / Bronze

V08 - Argento / Silver

V06 - Oro / Gold

CM2 - Cromato / Chrome
ASP - Alluminio Spazzato / Brushed Aluminium

M1 - Platino spazzato / Brushed Platinum

CM3 - Cromato Nero / Black Chrome

M2 - Bronzo spazzato vintage / Brushed Bronze vintage

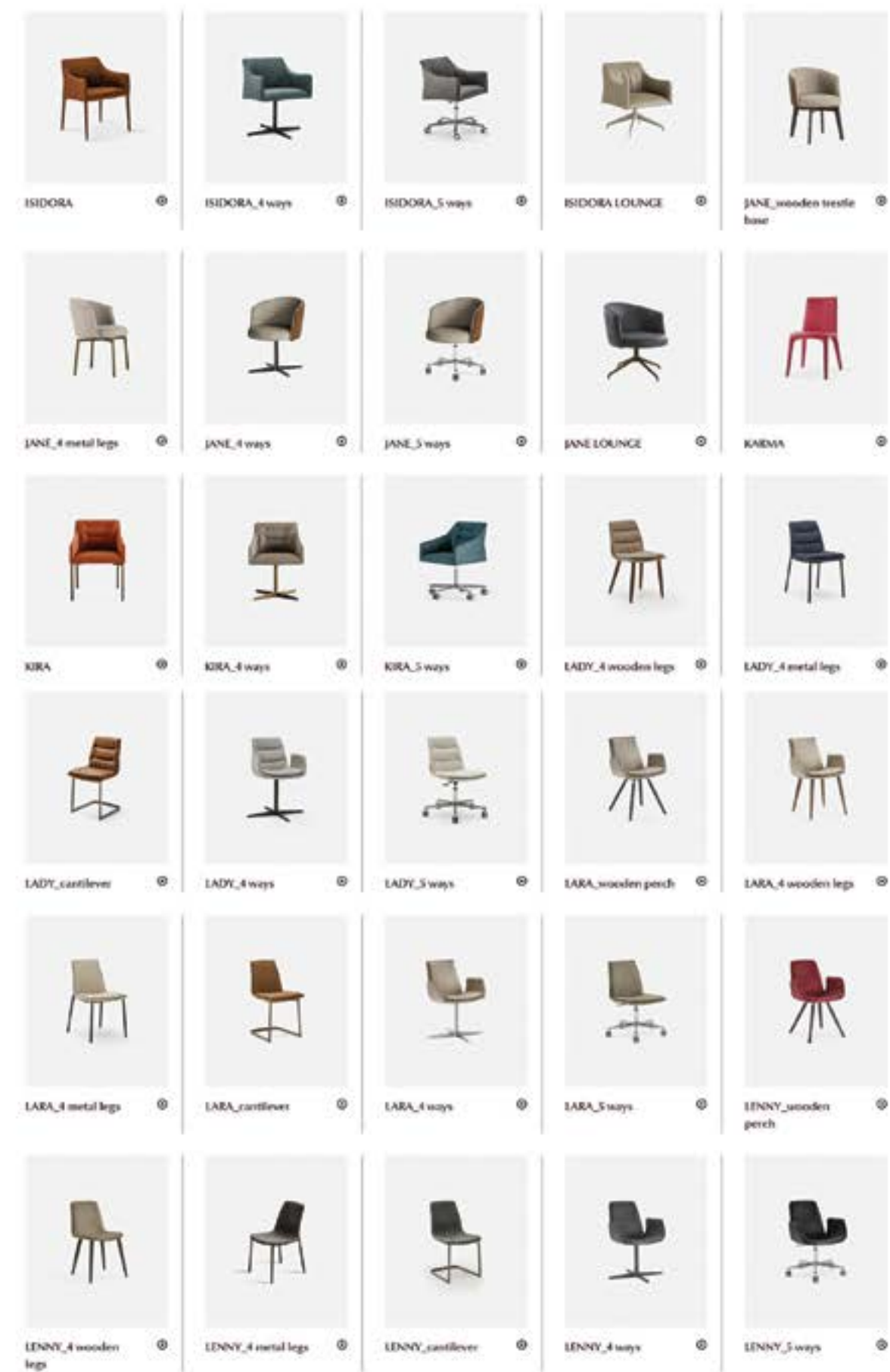
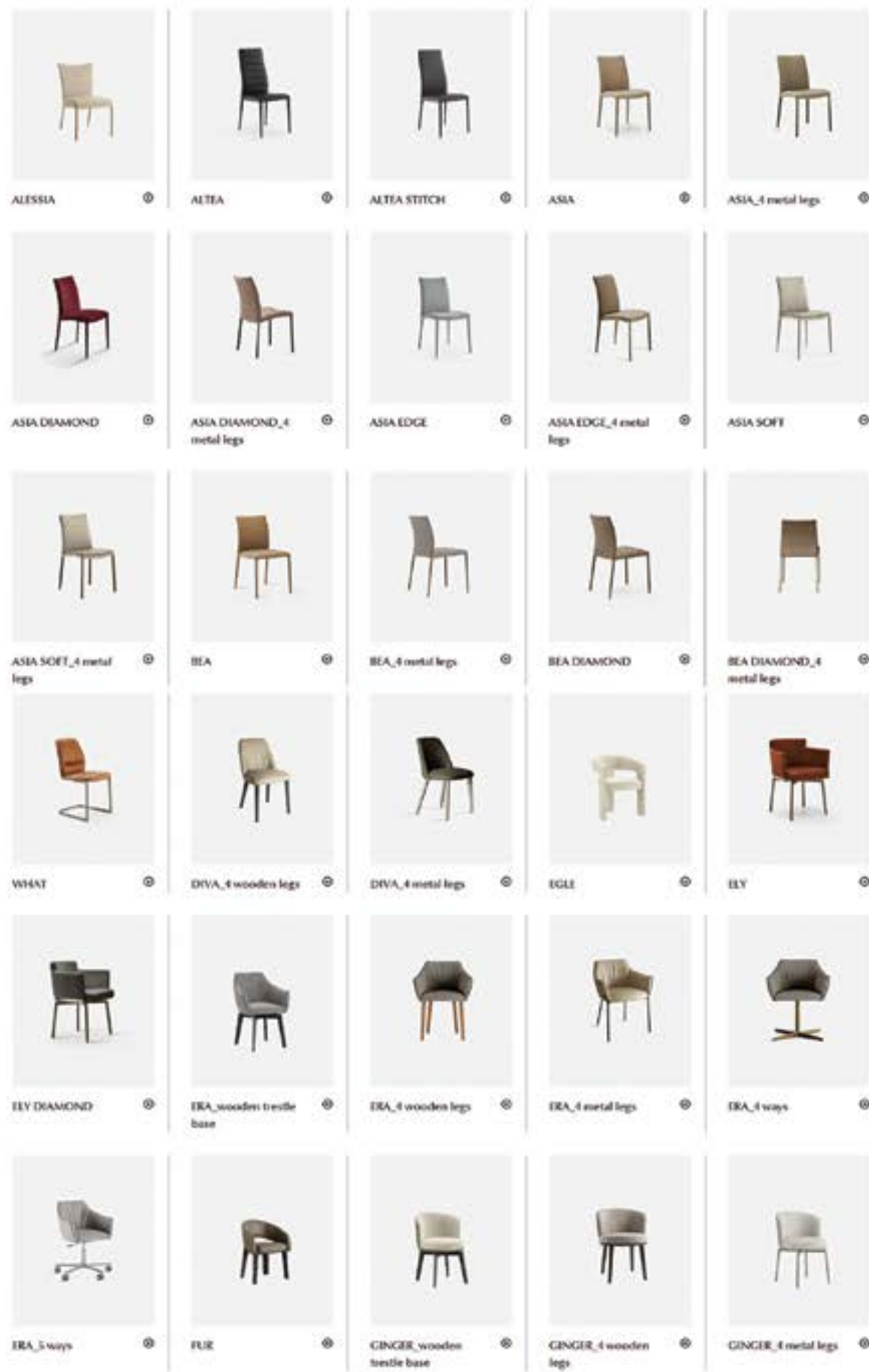
V06 - Oro spazzato / Brushed Gold - Oro tempo / Only tempo

eforma
DESIGN ITALIANO

Salotti
Design Solution

eforma
DESIGN ITALIANO

Salotti
Design Solution

EFORMA-ს ექსკლუზიური პარტნიორი საქართველოში
ბახლავთ შოუროში Salotti.
კოლმეცნიის დასაოვალიერებლად
გვეუვიეთ მისამართზე:
აღმავნებლის ხეივანი 30
599689070

eforma
DESIGN ITALIANO

Salotti
Design Solution

eforma
DESIGN ITALIANO

Salotti
Design Solution

სარჩევი

Content

Climacomfort

კლიმაკომფორტი

ბათუმის ახალი სტანდარტი კრემიუმ
საცხოვრებელ სივრცეში

Tested. Proven. Not an Option.

თანამედროვე არქიტექტურა იცვლება.
ბათუმის სისტემების.

CLIMACOMFORT.CO.UK

TEAM@CLIMACOMFORT.CO.UK

+995 595 12 12 66

თბილისი, დამთრე თავდადებულის 26

ინტერვიუ საქართველოს
ინფრასტრუქტურის მინისტრთან

24

თბილისი: ქალაქია ყველასთვის?

30

Tbilisi: City for Everyone?

რკინის კარების სახლი

38

House of Iron Doors

ამობრუნებული სახლი

48

Inverted House

Allo 02 - პოსტმოდერნიზმში

55

სკია 2026

57

ტერაკოტას ვერტიკალი

62

Terracotta vertical

საცხოვრებელი სახლი გაზაფხულის ქუჩაზე

68

Residential House on Gazapkhuli street

ჯორჯიან ქარდის სათავო ოფისი

72

Georgian Card Head office

სახლი ქალაქის გარეუბანში

78

House on the suburb of the City

82

Level Amur 2

88

Oshi Izakaya

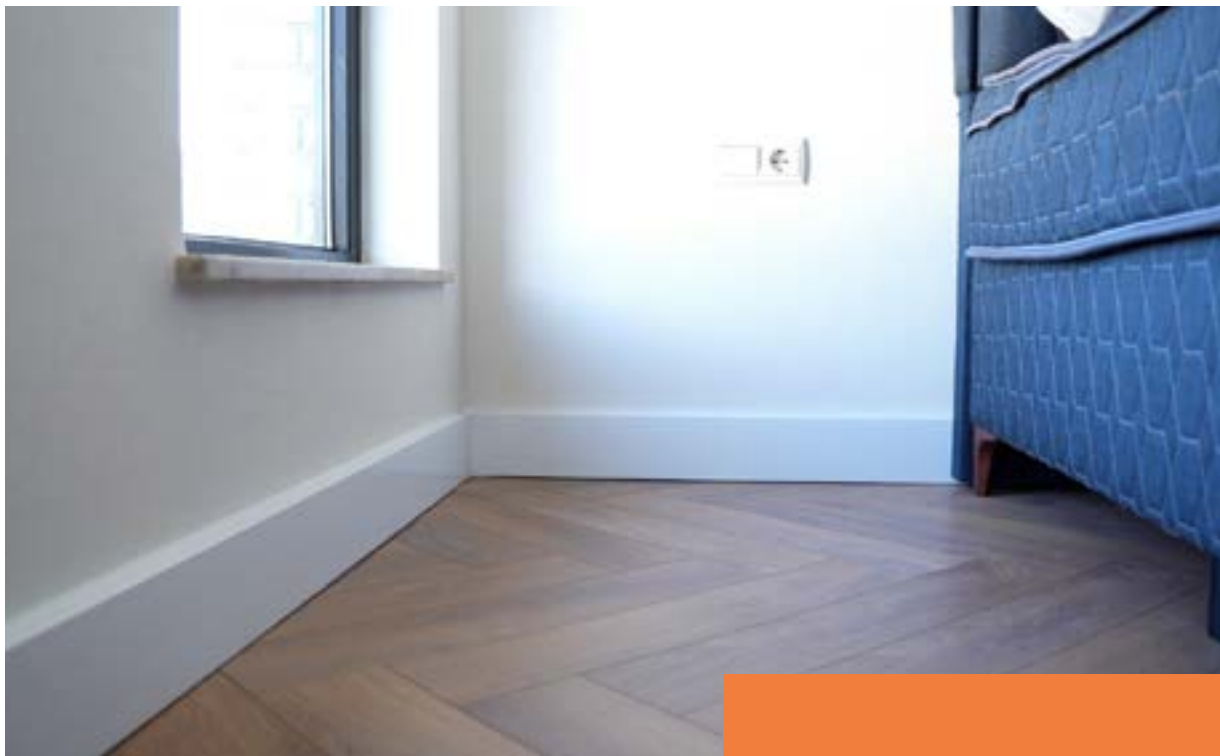
92

Forgotten architecture - what remains of us

ქართველი დიზაინერების გამოფენა

96

Less is more

ეს არ არის უფრო — ეს არის დამტკიცებული ფაქტი

თანამედროვე საცხოვრებელ და
კომერციულ სივრცეებში გათბობის სისტემა
აღარ არის მხოლოდ ტექნიკური
გადაწყვეტილება.

ის განსაზღვრავს არაერთხელ ნაწილს,
კომფორტის განმსაზღვრელი და
ენერგოეფექტურობის კრიტიკული
ფაქტორი.

წლების განმავლობაში ბაზარზე
დომინირებდა ორი ძირითადი მიდგომა —
ტრადიციული რადიატორები და
იათბავებზე გათბობა.

თუმცა, ორივე მათგანს აქვს შეზღუდვები:

- სივრცის გამოყენების პრობლემა
- ინერციული გათბობა (ნელი რეაგირება)
- ენერგოეფექტურობის არასტაბილური
შედეგები

ამ კონტექსტში ჩნდება ახალი
თაობის გადაწყვეტა —

DiscreteHeat (ThermaSkirt) კლინტუსური გათბობის სისტემა

სისტემა, რომელიც აერთიანებს დიზაინს,
ინჟინერინგს და გაზომვად ეფექტურობას.

რას წარმოადგენს ThermaSkirt

გათბობა, რომელსაც ინტეგრირებულია ინტერიერი

ThermaSkirt არ არის უბრალოდ
გათბობის მოწყობილობა.
ეს არის პერიმეტრული გათბობის
სისტემა, რომელიც ინტეგრირებულია
კლინტუსში

რას ნიშნავს ეს პრაქტიკაში:

- სითბო ნაწილდება მთელ
პერიმეტრზე
- ქრება "ცივი ზონები"
- არ ჩანს ტრადიციული
რადიატორები
- თავისუფლდება კედლის სივრცე

ეს ემისი ერთ მნიშვნელოვან

განსხვავებას:

გათბობა აღარ "დგას ოთახში" — ის
ხდება სივრცის ნაწილი.

თერმული კომფორტის განსხვავებული ლოგიკა

ტრადიციული სისტემები ათბობს
ჰაერს და სივრცეს წართილიდან.
ThermaSkirt უზრუნველყოფს
თანაბარ და კომფორტულ სითბოს
განაწილებას მთელ სივრცეში

შედეგი:

- სტაბილური ტემპერატურა
- ნაკლები ჰაერის ცირკულაცია
- ნაკლები მძვრის მოძრაობა
- უფრო ჯანმრთელი შიდა
ბარემო

სტანდარტი, რომელიც ცვლის ყველაფერს

ბაზარზე უამრავი მათგანის სისტემა არსებობს, მაგრამ ძალიან ცოტა მათგანი გადის იმ მზას, რაც სანდოობას ემნის.

DiscreteHeat სწორედ ამ კატეგორიაშია.
მისი სისტემები ტესტირებულია დამოუკიდებელი ბრიტანული ორგანიზაციის — BSRIA მიერ.
ეს ნიშნავს, რომ მონაცემები არ არის მხოლოდ მწარმოებლის განცხადება.
ისინი შეფასებულია რეალურ საინჟინრო გარემოში.

ამასთან ერთად, სისტემა მონაწილეობს Energy House პროექტში და გამოცდილია University of Salford-ის უნიკალურ Energy House ლაბორატორიაში, რომელიც რეალურ საცხოვრებელ პირობებში ენერგოეფექტურობას ამოწმებს.

ერთ-ერთ ყველაზე რეალისტურ საცდელ გარემოში ევროპაში, სადაც შენობის პირობები სრულად სიმულირდება.

განსხვავებით მრავალი სისტემისგან, ThermaSkirt-ის ეფექტურობა შეფასებულია EN 442 ევროპული სტანდარტის მიხედვით, რაც ნიშნავს, რომ მისი სითბოს გამომუშავება წარმოდგენილია რეალურ, გაზომვად მონაცემებში და სრულად შედარებადია საერთაშორისო ბაზარზე.

არჩევანი, რომელიც ცვლის სივრცეს

პრემიუმ სივრცეები საფირობენ დადასტურებულ გადაწყვეტილებებს

დღეს, როდესაც დეველოპერები და არქიტექტორები ეძიებენ ახალ საცხოვრებელ გარემოს, მომხმარებლის მოთხოვნა შეიცვალა. ის აღარ კმაყოფილდება მხოლოდ ვიზუალით. ის ეძებს:

- კომფორტს
- ჯანსაღ გარემოს
- ენერგოეფექტურობას
- და სანდოობას

DiscreteHeat (ThermaSkirt) სწორედ ამ ოთხის გადაკვეთის წერტილში დგას.

საერთაშორისო აღიარება, მათ შორის ინდუსტრიული ჯილდოები
ბრიტანული წარმოება და ინჟინერია
დამოუკიდებელი ტესტირება
ევროპული სტანდარტის შესაბამისობა

„საბოლოოდ, არჩევანი ძალიან მარტივია: შეგიძლია აირჩიო სისტემა, რომელიც უბრალოდ გათბობს სივრცეს. ან აირჩიო სისტემა, რომელიც ამტკიცებს საკუთარ ხარისხს. DiscreteHeat — ეს არ არის უბრალოდ გათბობა. ეს არის დამტკიცებული გადაწყვეტა.“

ინტერვიუ საქართველოს ინფრასტრუქტურის მინისტრთან ბატონ რევაზ სოხაძესთან

- ბატონო რევაზ, რას გვეტყოდით ინფრასტრუქტურის სამინისტროს დასახულ ამოცანებზე და მიზნებზე?

– ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მიერ დასახული მიზნები ქვეყნისთვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია. სამინისტროსა და მის მართვაში არსებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირის — მუნიციპალური განვითარების ფონდის — ძირითადი ამოცანაა ქვეყნის მასშტაბით თითქმის ყველა მნიშვნელოვანი საჯარო ინფრასტრუქტურული ობიექტის მშენებლობა.

გასული წლის სექტემბერში მიღებული გადაწყვეტილებით, საჯარო სკოლების მშენებლობის ფუნქციაც, რომელიც მანამდე უმეტესად განათლების სამინისტროს კომპეტენცია იყო, სრულად გადმოეცა ინფრასტრუქტურის სამინისტროს, კერძოდ — მუნიციპალური განვითარების ფონდს. ეს გადაწყვეტილება კიდევ უფრო აძლიერებს სამინისტროს

როლს, როგორც ქვეყნის ძირითადი ინფრასტრუქტურული პროექტების განმახორციელებელ უწყებას.

ამგვარად, სამინისტრო ეტაპობრივად ყალიბდება ქვეყნის სტრატეგიული სამშენებლო პროექტების წამყვან ინსტიტუციად. მისი პასუხისმგებლობის სფერო მოიცავს, როგორც საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და მაგისტრალების, ისე კულტურული და საკონცერტო სივრცეების, სპორტული ინფრასტრუქტურის მშენებლობასა და რეაბილიტაციას — დაწყებული ტექნიკური ცენტრებიდან, დასრულებული უეფას სტანდარტების სტადიონებითა და მრავალფუნქციური კომპლექსებით. ასევე, მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს განათლების ინფრასტრუქტურა — სკოლები და საბავშვო ბაღები.

ჩვენი საქმიანობის ერთ-ერთი უმსხვილესი მი-

მართულებაა რეგიონების წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების განვითარება. სამინისტროს მართვაში არსებული „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“ ემსახურება 48 ქალაქს და ასიათასობით ბენეფიციარს. კომპანია უზრუნველყოფს ახალი წყალმომარაგებისა და წყალარინების ქსელების, ასევე გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობას, არსებული სისტემების რეაბილიტაციას და მათ გამართულ ფუნქციონირებას.

ჩვენი მთავარი მიზანია ხარისხიანი, მდგრადი და თანამედროვე ინფრასტრუქტურის შექმნა. ამის მისაღწევად გადამწყვეტია ძლიერი ინსტიტუციების ჩამოყალიბება, პროცესების ეფექტიანი მართვა, საბიუჯეტო რესურსების რაციონალური გამოყენება და კორუფციული რისკების მაქსიმალურად შემცირება, საბოლოო მიზნად კი მათი სრულად აღმოფხვრა რჩება. სწორედ ამ პრინციპებზეა დაფუძნებული ჩვენი ყოველდღიური საქმიანობა.

– სამინისტროს ახალი გადაწყვეტილებების ფონზე, რა გამოწვევების წინაშე ვდგავართ არქიტექტორები ამჟამად?

– ვფიქრობ, დღეს არქიტექტორები ერთდროულად საინტერესო და ძალიან საპასუხისმგებლო გამოწვევების წინაშე დგანან. მასშტაბური ინფრასტრუქტურული პროექტების პირობებში ჩვენი მიზანი აღარ არის მხოლოდ ფუნქციური დანიშნულების ობიექტის აშენება. დადგა დრო, რომ განვითარე-

ბული ქვეყნების მსგავსად, ფუნქციურობასთან ერთად განსაკუთრებული ყურადღება დავუთმოთ არქიტექტურულ იერსახესაც.

მონესრიგებული არქიტექტურული გარემო არის ქვეყნის სახე — ის ასახავს საზოგადოების კულტურას, ღირებულებებს და პირდაპირ გავლენას ახდენს ახალი თაობების განვითარებაზე. საქართველოს ძლიერი არქიტექტურული ტრადიცია აქვს, თუმცა, ჩემი აზრით — რაც შეიძლება საკამათოც იყოს — თანამედროვე ქართული არქიტექტურა ბოლო ათწლეულებში გარკვეულწილად კომფორმისტული გახდა და მეტწილად კერძო დამკვეთის ინტერესზე მოერგო.

სწორედ ამიტომ, ჩვენი მიზანია არქიტექტორებს მივცეთ მეტი შემოქმედებითი თავისუფლება და შესაძლებლობა შექმნან თანამედროვე, მაღალი ხარისხის და ღირებულებითი ნამუშევრები.

თავმდაბლობის გარეშე ვიტყვი, რომ ეს იყო მთავარი მიზანი, როდესაც მივიღეთ გადაწყვეტილება და დავეიწყეთ არქიტექტურული კონკურსების ჩატარება. დღეს საკონკურსო კომისიებში პროექტების შეფასებისას აქცენტი აღარ კეთდება მხოლოდ ფასზე — გადამწყვეტი ხდება არქიტექტურული ღირებულება, იდეა, კონცეფცია და ის, თუ რამდენად ჰარმონიულად ეწერება პროექტი კონკრეტულ ურბანულ გარემოში.

საქართველო პატარა, მაგრამ მრავალფეროვანი

ქვეყანაა, რაც პროექტირებისას განსაკუთრებულ სიფრთხილეს და გააზრებას ითხოვს. მაგალითად, რაც ორგანულად შეიძლება ეწერებოდეს მესტიის ლანდშაფტში, შესაძლოა სრულიად შეუსაბამო აღმოჩნდეს ზუგდიდისთვის და პირიქით. სწორედ ეს მრავალფეროვნება გვაავალდებულებს თითოეულ პროექტს ინდივიდუალური ხედვით მივუდგეთ. ჩვენი კულტურა, მათ შორის არქიტექტურული მემკვიდრეობა არის ის ფასეულობა, რომელიც ქვეყანას მიმზიდველს ხდის ტურისტისთვისაც. ამიტომ აუცილებელია ისეთი თანამედროვე არქიტექტურის შექმნა, რომელიც ჰარმონიაში იქნება ძველთან, შეიძენს ახალ აქტუალობას და იქნება ერთდროულად საინტერესო, ესთეტიკურად მიმზიდველი და კომფორტული, როგორც ქვეყნის მოქალაქეებისთვის, ისე მისი სტუმრებისთვის.

სასიხარულოა ის ფაქტი, რომ კონკურსებში აქტიურად მონაწილეობენ წარმატებული ქართველი არქიტექტორები და არქიტექტურული კომპანიების უმრავლესობა. ვფიქრობ, ამ მიმართულებით კიდევ უფრო აქტიურ ნაბიჯებს გადავდგამთ და სექტორს კიდევ უფრო გავაძლიერებთ სერიოზული ინვესტიციით, რადგან ძალიან ბევრი საინტერესო და მნიშვნელოვანი პროექტი გვაქვს დაგეგმილი. დარწმუნებული ვარ, უახლოეს მომავალში მივიღებთ, არქიტექტურულად ფასეულ საჯარო ინფრასტრუქტურის ობიექტებს, რაც თავის მხრივ, გააძლიერებს არქიტექტორებს, მათ შორის კერძო დამკვეთებთან ურთიერთობაში.

და ბოლოს, დარგში გათვითცნობიერებული ყველა დამეთანხმება, რომ კარგად გათვლილი, ხარისხიანი არქიტექტურული პროექტი მნიშვნელოვნად

ამცირებს ხარვეზებს მშენებლობის ეტაპზე. სამწუხაროდ, დღესაც გვაქვს შემთხვევები, როდესაც პროექტირების ეტაპზე დაშვებული შეცდომების გამო საჭირო ხდება პროექტის რადიკალური ცვლილებები - ვინაიდან რაღაც არ იყო ბოლომდე გათვალისწინებული, ხარჯები არასწორად იყო გათვლილი და სხვა მიზეზები. ამით ვკარგავთ დროს და დამატებით ფინანსურ რესურსს, რაც სერიოზულ პრობლემას წარმოადგენს. პროფესიონალების მიერ შექმნილი, სრულყოფილი, ხარისხიანი არქიტექტურული პროექტი კი მშენებლობას არ შეაფერხებს.

– **საგზაო თუ სატრანზიტო სექტორისთვის რომელ მასშტაბური პროექტებს განახორციელებთ და გეგმავთ ახლო მომავალში?**

– საგზაო და სატრანზიტო ინფრასტრუქტურის მიმართულებით ჩვენი პროექტები დღეს მართლაც მასშტაბური და მრავალმხრივია. ამ ეტაპზე უკვე ექსპლუატაციაშია აღმოსავლეთ-დასავლეთის საერთაშორისო მაგისტრალის 383 კილომეტრი. აქტიურად მიმდინარეობს სამუშაოები გურიის მონაკვეთზე და ზაფხულში ვგეგმავთ დარჩენილ, 6-კილომეტრიან და 3-კილომეტრიან მონაკვეთებზე მოძრაობის გახსნას. ფაქტობრივად, გვრჩება მხოლოდ სამტრედიის ხიდის მონაკვეთი, რომლის პროექტიც უკვე შეთანხმებულია და მიმდინარეობს საბოლოო საპროექტო სამუშაოები. ჩვენი მიზანია, რომ ბათუმის მიმართულება უახლოეს პერიოდში სრულად დასრულდეს.

ასევე მნიშვნელოვანია სარფის 8-კილომეტრიანი გვირაბის პროექტი, რომლის ტენდერი უკვე დასრულებულია და მშენებლობას წელს დავიწყებთ. ეს

გვირაბი სატრანზიტო მოძრაობას საკურორტო ზონას აარიდებს, რაც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს სანაპირო ზოლის ტურისტულ განვითარებაზე.

ინტენსიური სამუშაოები მიმდინარეობს ჩრდილოეთის მიმართულებითაც — გუდაურამდე მისასვლელი ახალი გზის გახსნას უკვე ამ ზაფხულში ვგეგმავთ. ქვეშეთი-კობის 23-კილომეტრიანი მაგისტრალის მშენებლობის პროექტის ფარგლებში შენდება უნიკალური, 166 მეტრი სიმაღლის ხიდი და უკვე გაჭრილია 9-კილომეტრიანი გვირაბი. მიუხედავად რთული რელიეფისა და კლიმატური პირობებისა, ვვარაუდობთ, რომ პროექტი უახლოეს ორ წელიწადში დასრულდება.

რაც შეეხება თბილისის შემოვლით გზას — წელს ვიწყებთ 48-კილომეტრიანი პროექტის განხორციელებას, რომელიც დედაქალაქისთვის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურული ინიციატივაა. პროექტი დაყოფილია რამდენიმე მონაკვეთად; ორი მონაკვეთის ტენდერი უკვე დასრულებულია და მიმდინარეობს შეფასების პროცესი, ხოლო დარჩენილზე ტენდერები უახლოეს პერიოდში გამოცხადდება. ჩვენი გეგმით, 2026 წლის ბოლოსთვის დავიწყებთ ლილოსა და ლოჭინის კვანძების მშენებლობას, სადაც დაფინანსების საკითხზე აქტიურად ვმუშაობთ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან. ეს გზა მნიშვნელოვანია როგორც შუა დერეფნისთვის, ისე თბილისის სატრანსპორტო ნაკადების განტვირთვისთვის.

კახეთის მიმართულებით, დასრულების ეტაპზეა

საგარეჯო-ბადიაურის 17-კილომეტრიანი მონაკვეთი, რომლის გახსნას წელს ვგეგმავთ. პარალელურად ვამზადებთ ბადიაური-ბაკურციხის მონაკვეთის ტენდერს და ველოდებით, რომ გურჯაანი-თელავის დამაკავშირებელი მაგისტრალის მშენებლობაც მომავალ წელს დაიწყება.

გეგმაში გვაქვს რუსთავი-წითელი ხიდის მაგისტრალის მშენებლობა, რომელიც დააკავშირებს სომხეთისა და აზერბაიჯანის საზღვრებს, ასევე ჩრდილოეთის მიმართულებით — ფასანაურისა და სტეფანწმინდის შემოვლითი გზების მშენებლობა. ასევე, 4-ზოლიან მაგისტრალად მოდერნიზდება წიწამური-ჟინვალის მონაკვეთი.

პრემიერ-მინისტრის დავალებით უკვე დავიწყეთ სამტრედია-ზუგდიდის ოთხზოლიანი მაგისტრალის პროექტირება — ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება მზადაა და გადავდივართ დეტალურ პროექტირებაზე. ამასთან, 2026 წლიდან ვგეგმავთ ანაკლიის პორტთან მისასვლელი გზის მშენებლობის დაწყებას, რათა პორტის ამოქმედების დროისთვის სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურა სრულად იყოს მზად.

რაც შეეხება შიდასახელმწიფოებრივ გზებს — აქტიურად მიმდინარეობს როგორც რეაბილიტაცია, ისე ახალი მონაკვეთების მშენებლობა. ერთ-ერთი პრიორიტეტია ტურისტული მიმართულებების განვითარება, მათ შორის ახალციხე-ბათუმის გზა გოდერძის უღელტეხილის გავლით. ჩვენი მიზანია, შესაბამისი ინფრასტრუქტურული ღონისძიებებით ეს გზა ზამთარშიც გახდეს სრულად განვლადი.

და ბოლოს, მნიშვნელოვანია აღვნიშნოთ, რომ ასეთი მასშტაბური პროექტების განხორციელება ხშირად დაკავშირებულია რთულ ბუნებრივ და კლიმატურ პირობებთან, რაც გარკვეულ რისკებს ყოველთვის შეიცავს. ჩვენი ამოცანაა, ეს რისკები მაქსიმალურად შევამციროთ. ამასთან, თითოეულ შემთხვევას, სადაც არსებობს შესაძლო დარღვევა, შესაბამისი უწყებები სწავლობენ და პასუხისმგებლობა აუცილებლად დადგება. თუმცა, ვფიქრობ, მნიშვნელოვანია, რომ ცალკეული შემთხვევები არ გახდეს საფუძველი იმ მასშტაბური განვითარების დაკნინებისა, რომელიც ქვეყნისთვის კრიტიკულად მნიშვნელოვანია.

– **რას იტყვით ქართულ კომპანიებზე და როგორ შეაფასებდით მათ მზადყოფნას ასეთი ინფრასტრუქტურული პროექტების განსახორციელებლად? რა სამუშაოების შესრულება შეუძლიათ ქართულ კომპანიებს დამოუკიდებლად და გამოცდილება აქვთ მათ უცხოური ინფრასტრუქტურული კომპანიების სტანდარტების დაკმაყოფილებაში?**

– არაერთხელ მითქვამს და კიდევ აღვნიშნავ, რომ ვიქნებით უკომპრომისო იქ, სადაც გამოვლინდება ხარვეზები ხარისხთან დაკავშირებით. ჩვენი ქვეყანა და მისი მოქალაქეები იმსახურებენ მაღალი ხარისხის ინფრასტრუქტურას - იქნება ეს სკოლა, საბავშვო ბაღი, ხიდი თუ გზა. ეს სტანდარტი იქნება სავალდებულო ყველა კომპანიისთვის, განურჩევლად იმისა, ადგილობრივია ის თუ საერთაშორისო. ამ მიმართულებით გამოწვევები არსებობს - პირადად მოვინახულე ძალიან ბევრი ობიექტი და უნდა ითქვას, რომ ხარისხის კუთხით ჯერ კიდევ სერიოზულ სირთულეებს ვაწყდებით.

ქართული კომპანიების მხარდაჭერის მიზნით, ისე შევცვალებთ სატენდერო პირობები, რომ მათ შესაძლებლობა მიეცეთ მონაწილეობა მიიღონ საგზაო ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო ტენდერებშიც. უკვე გვაქვს პირველი შედეგიც - თბილისის შემოვლითი გზის ერთ-ერთ ლოტზე ქართულმა კომპანიამ მიიღო მონაწილეობა. ჩვენი მიზანია და ინტერესიც ის არის, რომ ქართული კომპანიები გაძლიერდნენ და განავითარონ საკუთარი შესაძლებლობები. სახელმწიფო მათთვის ქმნის ყველა საჭირო წინაპირობას, თუმცა საბოლოოდ მათი განვითარება დამოკიდებულია მათივე ძალისხმევაზე - თანამედროვე მიდგომების დანერგვითა და დამატებითი ინვესტიციების განხორციელებით.

დღეს ერთ-ერთი მთავარი გამოწვევა ცოდნის დეფიციტია. ყველაზე მეტად გვჭირდება შრომა, უწყვეტი სწავლა და პროფესიული განვითარება. სამწუხაროდ, უნდა ითქვას, რომ ტექნიკურ მიმართულებებში ქვეყანაში სერიოზული ჩავარდნა გვქონდა ბოლო წლების განმავლობაში. სწორედ ამიტომ, მიმდინარე განათლების რეფორმის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიზანია, სახელმწიფომ მხარი დაუჭიროს და დაასუბსიდროს ის პროფესიები, რომლებიც ფაქტობრივად დეფიციტურია. არ შეიძლება ქვეყანაში მეხიდე, ჰიდროგეოლოგი ან სხვა ტექნიკური სპეციალისტი „სანთლით საძებარი“ იყოს.

ამ ეტაპზე, მაგალითად, საავტომობილო გზების დებარტამენტში უკვე ვინწევთ უცხოელ სპეციალისტებს, რომლებიც ადგილზე იმუშავენ და საკუთარ გამოცდილებას ქართველ კოლეგებს გაუზიარებენ. ეს არის ცოდნის გადაცემის სწრაფი და პრაქტიკული გზა. ვფიქრობ, მათი ჩართულობა მნიშვნელოვან

კონკურსის გამარჯვებული – სოფელ ჭიაურში, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების - სკოლების მშენებლობის პროგრამის ფარგლებში, ახალი სკოლის დიზაინ - პროექტი. ავტორი: შპს Georgianhouse

შედეგს მოგვცემს და ეს მიდგომა გაგრძელდება ყველა იმ მიმართულებით, სადაც ცოდნის დეფიციტი გვაქვს. სამწუხაროდ, ასეთი მიმართულებები ჯერ კიდევ ბევრია, თუმცა ჩვენი მიზანია, ეტაპობრივად ეს ხარვეზი სრულად შევავსოთ.

– **ქვეყანის ინფრასტრუქტურის აღორძინების პროცესში ჩვენი - არქიტექტორების ფართო სპექტრის ჩართულობას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება, რაც ძალზე სასიხრულო და მისასალმებელია. არც მახსოვს, ოდესმე ყოფილიყოს საკონკურსოდ გამოცხადებული ასეთი მასშტაბური ობიექტები და ამ მხრივ თქვენი ინიციატივა ნამდვილად დასაფასებელია. ვხედავთ, რომ პრიორიტეტები ენიჭება, რაღაც ახლის ძიებას და კეთებას და არა სტანდარტულ მიდგომებს. ამ დროს მონაწილეთა კვალიფიკაცია განსაკუთრებით მაღლდება. შემდგომში ისინი თავისუფლად მიიღებენ მონაწილეობას საერთაშორისო გამოწვევებში. თქვენ, რამდენად კმაყოფილი ხართ არქიტექტორების აქტიურობით?**

– კმაყოფილი ვარ თავად პროცესით, რადგან კონკურსებში ჩართულობა მართლაც მაღალია. მოსალოდნელიც იყო, რომ საწყის ეტაპზე იქნებოდა გარკვეული ხარვეზები, როგორც ჩვენი, ისე არქიტექტორების მხრიდან. თუმცა, თითოეული ახალი კონკურსის გამოცხადებამდე ვცდილობთ მაქსიმალურად დავხვეწოთ კონკურსში მონაწილეობის პირობები. არქიტექტორებთან გვაქვს მუდმივი კო-

მუნიკაცია იმისთვის, რომ დროულად გამოვავლინოთ და აღმოვფხვრათ არსებული ხარვეზები. ახლა ვართ აქტიურ სამუშაო პროცესში და ამ გზიდან უკან დახევას არ ვაპირებთ. მჯერა, რომ მიზანმიმართული შრომა და თანმიმდევრული განვითარება აუცილებლად მიგვიყვანს წარმატებამდე.

ქართველ არქიტექტორებს ნიჭი ნამდვილად არასოდეს აკლდათ. თუმცა დღეს განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სისტემური შრომა, საკუთარ პროფესიულ განვითარებაზე მუდმივი მუშაობა და საერთაშორისო გამოცდილების აქტიური გაზიარება. უკვე გვაქვს საკმაოდ წარმატებული მაგალითები, როდესაც ქართველმა არქიტექტორებმა კომპლექსური პროექტების განხორციელებისას უცხოური კომპანიები ქვეკონტრაქტორებად ჩართეს. ეს მიდგომა, ვფიქრობ, ძალიან სასარგებლოა — ერთი მხრივ, საშუალებას გვაძლევს ადგილობრივი ცოდნა გავაძლიეროთ, ხოლო მეორე მხრივ, საერთაშორისო სტანდარტებთან უფრო სწრაფად დავახლოვდეთ. შესაბამისად, ამ პროცესს ოპტიმისტურად ვუყურებ. ვფიქრობ, უკვე გადავდგით მნიშვნელოვანი ნაბიჯი და ერთი ეტაპი წარმატებით გადავლახეთ.

– **ჩვენ, საქართველოს არქიტექტორთა ასოციაციას და ჟურნალ „სტილს“ გვაქვს არქიტექტურული კონკურსების ჩატარების დიდი გამოცდილება. 2006 წლიდან, ყოველ წელს ვატარებთ საერთაშორისო არქიტექტურულ კონკურსს - „არქიტექტურუ-**

კონკურსის გამარჯვებული – ქალაქ სენაკში სპორტული კომპლექსი. ავტორი: შპს არქიტექტურული-დიზაინერული ჯგუფი

კონკურსის გამარჯვებული – ქალაქ ზუგდიდში 1000 მაყურებელზე გათვლილი მრავალფუნქციური სპორტული კომპლექსი.
ავტორი: შპს ეი-დი-ეს

ლი პრემია“. ნამუშევრების შემფასებლად ვინვევთ საერთაშორისო პროფესიულ ჟიურის, რომლის შემადგენლობა ყოველ წელს იცვლება. თქვენი სამინისტროს და მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ გამოცხადებულ არქიტექტურულ კონკურსებში წარმოდგენილ ნამუშევრებს ვინ აფასებს?

– ამ მიმართულებით მუშაობს არქიტექტურული პროექტების შემფასებელი კომისია, რომელიც დაკომპლექტებულია სამინისტროსა და მუნიციპალური განვითარების ფონდის წარმომადგენლებით, ასევე არქიტექტორთა კავშირის მოწვეული სპეციალისტებით, ხელოვნებათმცოდნეებით და იმ მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლებით, სადაც კონკრეტული პროექტების განხორციელება იგეგმება. ბუნებრივია, შეფასების პროცესში ყოველთვის არსებობს განსხვავებული მოსაზრებები. ზოგადად, კონკურსების შედეგები ხშირად იწვევს დისკუსიას – და ეს ჯანსაღი პროცესია. თუმცა, ფიქრობ, საბოლოო გადაწყვეტილებები არის დაბალანსებული და სამართლიანი. ამას ადასტურებს როგორც გამარჯვებული პროექტები, ისე თავად კონკურსებში მონაწილეთა შემადგენლობა – მათი უმრავლესობა უკვე დამკვიდრებული და წარმატებული პროფესიონალია.

ამასთან, მნიშვნელოვანია გავითვალისწინოთ, რომ თითოეულ პროექტს აქვს თავისი შესაძლებლობები და შეზღუდვები. შეიძლება წარმოდგენილი

იყოს ძალიან შთამბეჭდავი, ესთეტიკურად გამორჩეული კონცეფცია, თუმცა საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას გადამწყვეტია მისი პრაქტიკული განხორციელების შესაძლებლობა და ხარჯთეფექტურობა. სწორედ ამიტომ, როგორც სახელმწიფო უწყება, ვალდებულები ვართ უპირატესობა მივანიჭოთ იმ პროექტებს, რომლებიც ოპტიმალურად აერთიანებს არქიტექტურულ ხარისხს, ფუნქციურობას და რეალისტურ შესრულებას.

- **საკონკურსოდ წარმოდგენილი ბევრი პროექტი აშკარად თამამია. ხარისხის მხრივადაც, ბევრი მათგანი ახალი მასალების, ახალი ტექნოლოგიების გამოყენებას ითხოვს და თქვენი გადაწყვეტილებაც, მიუხედავად ზემოთთქმულისა, ხშირად საკმაოდ თამამი ყოფილა საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას და მგონი ამის გამბედაობაც გაქვთ, რომ გარკვეულ რისკებზე წახვიდეთ და პროექტები წარმატებით განახორციელოთ. ეს, აშკარად სიახლე იქნება სამშენებლო ინდუსტრიაში, გამონვევა იქნება მშენებლებისთვის, არქიტექტორებისთვის. მაღლობას გიხდით არქიტექტორების სახელით ასეთი რადიკალური სიახლეებისთვის და წარმატებებს გისურვებთ საქვეყნო საქმეში.**

ინტერვიუში მონაწილეობა მიიღეს არქიტექტორებმა ნინო ლაღიძემ და დიმიტრი მოსულიშვილმა

კონკურსის გამარჯვებული – ქ. მცხეთაში, თეატრონის მიმდებარედ პარკის მოწყობა.
ავტორი: შპს არტსტუდიო-პროექტი

TBILISI: CITY FOR EVERYONE?

In recent years, the values that defined Tbilisi's uniqueness have receded into the background. Economic interests have come to the fore. The pace of life has accelerated, comfort is becoming a higher priority, and at the same time, the facades, layouts, and contents of many unique buildings are changing. Today, we have a chaotic city that is uncomfortable for both pedestrians and drivers. Today, we still have a choice - we stay in the chaotic capital or we set priorities. Perhaps the most important thing is to understand that our home is not just our house, our home is also the city where this house stands and coexists with other buildings and people.

We will discuss modern architectural challenges, achievements and problems of Tbilisi with the director of the Czech Center in Tbilisi, an architect Osamu Okamura.

Osamu OKAMURA, an architect, and educator focused on increasing the livability of cities, and its interpretation. The Director of Czech Centre Tbilisi (2025-), formerly Visiting Professor at the Tokyo University of Science (2023), and the Dean of the Faculty of Arts and Architecture of the Technical University in Liberec (2019-23), member of the Committee for Development of Urbanism, Architecture and Public Spaces of the Prague 7 City District Authority (2015-21). Chair (2019-21), and member (2021-22) of the Prague City Council Committee for Art in Public Spaces. Curator of the final output of the European project Shared Cities: Creative Momentum, on better sharing in cities (2015-2019); series of animated films and Virtual Ritual theatre performance. Program director of reSITE, an international festival and conference on more liveable cities (2013-2017). Editor-in-chief of the professional architecture magazine ERA21 (2005-2012), now a member of its editorial board. Since 2008, official nominator of the Mies van der Rohe Award (the European Union Prize for Contemporary Architecture).

As a member of the board of trustees of the Czech Architecture Foundation (2015-2020), in 2018 he received a Fulbright-Masaryk Award to study at the Chicago Architecture Foundation (now Chicago Architecture Center), where he focused on programs for young people. He works with various media outlets and institutions on architecture and urban planning interpretation. He collaborated with Czech Television on the documentary series about contemporary architecture ProStory (2011) and with the Moravian Gallery in Brno on a series of more than thirty Architectural Walks. His book *City for Everyone: A Manual of Urbanism for Beginners*, published by Labyrint and illustrated by David Böhm and Jiří Franta, was awarded the DAM Architectural Book Award 2022 and the Bologna Ragazzi: New Horizons 2021 award. Okamura was nominated as the 2014 New Europe 100 outstanding challenger from Central and Eastern Europe by ResPublica with Google and the Visegrad Fund in cooperation with the Financial Times.

Mr. Osamu, Tbilisi always fascinates our with its culture, art, and architecture of old neighborhoods. Tbilisi's architecture has gone through interesting and diverse stages of development. In your opinion, what stage is it at today?

The city of Tbilisi is in a state of disintegration. The air is unbreathable. You can't get anywhere quickly. The sidewalks are narrow and dangerous. You can't cross the streets. Public transport has insufficient capacity for passengers during peak hours. Large parts of the city are left to their fate, mostly without maintenance, and are falling into disrepair. New development projects that bring the necessary investments to the city are not associated with adequate investments in technical and transport infrastructure and in high-quality public space in their neighbourhoods, which is why they further worsen the situation for their surroundings, parasitizing the city rather than bringing any improvement to it.

Danish urban planner Jan Gehl says that the city should be completely safe for a ten-year-old child to move independently. Is Tbilisi like that? Or for retirees? The bare fact is that our populations are gradually aging - how are we preparing our cities for the gradual increase in the average age of our residents? Are we trying to gradually remove barriers in the city, or are we building them? And by that I mean both physical and social barriers.

The successful development of a city is the result of the right strategy and policy. Let's talk about the

strategy of the urban fabric development plan...

At the heart of the idea of the city is the desire to share physical space together, because our better communication and cooperation leads to a higher quality of life for the urban community as a whole. So, from a planning perspective, it is completely simple: Urban solutions that facilitate better communication and cooperation across the entire urban population are those that develop the community, support its cohesion, stability, innovation, entrepreneurship and, last but not least, diversity, which is vital for the resilience of the urban ecosystem against unexpected challenges. We call such decisions city-forming, or pro-urban.

Try to answer for yourself whether residential skyscrapers and residential complexes behind a gate fall into this category, or income-diverse urban housing in pedestrian neighborhoods with short distances and a diverse mix of functions? Is better a spatially segregated individual car transport, or highly comfortable, capacious and affordable barrier-free public transport with the right of way, within a multimodal transportation street design?

Or let's look at it economically - and let's try to admit that Georgia is not among the richest countries in the world: Is it smarter from a public budget perspective to allow the city to spread into the countryside in the form of sparse suburban development, where the

A book - *City for Everyone* (cover).

წიგნი - „ქალაქი ყველასთვის“ (ცდა)

The Prague Public Space Design Manual
 პრატის საზოგადოებრივი სივრცის დიზაინის სახელმძღვანელო

cost of maintaining technical infrastructure per capita is five times higher than in the city center? Wouldn't it be smarter in the long term to invest in the revitalization of numerous brownfields within the city? What economic loss does the hours of waiting of thousands of drivers in traffic jams represent? Wouldn't it be much smarter to invest in high-capacity tram lines, or light rail, which can transport employees and students quickly around the city at high capacities for a fraction of the cost? And at the end of the day, we ask ourselves - what is the quality of our life? Are we happy in Tbilisi now?

Mr. Osamu, you were a long-time member of the Committee for Development of Urbanism, Architecture and Public Spaces of the Prague 7 City District Authority. Tell us about the process of working on the Prague Master Plan, the guiding principles. Share your experience, for example, on ways to solve the transportation issue, the concept...

The success of today's urban planning work is, firstly, a qualitative analysis, involvement, communication, participation, and cooperation with real key actors in the city - state institutions, universities, cultural institutions, investors, developers, and active citizens - associations. And secondly the collection, analysis, and interpretation of data as a basis for predicting and shaping the development trends in a realistic time horizon of the next twenty years. Both were the basis for a joint search for consensus, shared vision, and subsequent informed decision-making and preparation of the Strategic Plan of the City of Prague, and of the subsequent concept of the master plan, so called Prague Metropolitan Plan. Several rounds of comments followed. The preparation of the new Prague Metropolitan Plan began 14 years ago, and is only now entering the final comments and – hopefully this year – final voting stage. However, at the level of construction of individual buildings, the Prague Build-

ing Regulations are already very effective, providing solutions to urban issues such as the disintegration of the city structure and the economic, environmental, and social ramifications thereof.

And last but not least, at the level of creating quality public space, based on good practice from Vienna, Amsterdam, Munich and Zurich, the Prague Public Space Design Manual was prepared, which is a very instructive and concise guide for any new investments in public space. It is full of photographs and drawings, good and bad examples, so that it is as understandable as possible. I would highly recommend that Tbilisi residents and architects browse through it, if only for inspiration. That is something that we can easily and happily share with you right away.

Let's talk about public participation in architectural processes. How active and critical should modern Tbilisi residents be in relation to architectural processes?

None of the four documents mentioned above would have ever been created if it had not been for the transformation of the post-communist Prague Development Department into the current Prague Institute of Planning and Development (IPR Prague), associated with a complete generational change. Initially, it was a political initiative of the enlightened young mayor Tomáš Hudeček, a social geographer by profession specializing in regional development, in cooperation with an invited group of sixty experts of the so-called Metropolitan Sounding Board. The independent advisory body for the territorial development of Prague has become a bridge between politicians, the professional public and the people of Prague since 2012. Although the group was dominated by architects, there were also representatives of other professions: a cultural anthropologist, a sociologist, an architectural historian, a documentary filmmaker, a developer, a publisher or a priest, and several representatives of non-gov-

ernmental organizations. It was a long journey from there, but today IPR Prague has an entire department for public participation.

I always say that when I visit any new city for the first time, after five minutes I can tell if the city functions well as a community of its inhabitants, able to meet, negotiate, organize and cooperate. It is also about the willingness to devote your free time and energy to your city. If you see your future and that of your children in your city, interest in your surroundings is not such a pain for you. But if you don't like your city, you resign yourself to it, or even try to escape from it, you don't want to invest your time in it. And well-intentioned constructive criticism is undoubtedly a sign of interest. But as the Icelandic comedian and briefly mayor of Reykjavík Jón Gnarr says, love is not in words, but in actions. Both my work in Prague Metropolitan Sounding Board, and in the Committee for Development of Urbanism, Architecture and Public Spaces of the Prague 7 City District Authority, were pro bono, out of my professional interest, and personal passion for my city.

They were also the reason why I wrote a book on urban planning for beginners, for the general public, for young people of all ages. I called it City for Every-

one. Such a city does not exist, nor can it exist. But that does not mean that we should not strive for it. Here in Tbilisi, but also anywhere else. And I would be happy if you could help me a little with it. Tbilisi deserves it, and so do you.

– Investment in construction is linked to the economic development of a country or city, but in a number of countries, including my own, moves aimed at achieving economic gain have proven detrimental to architecture...

Investors are not to blame, private investments are lifeblood for the city. Let's admit that if anyone is failing, it is more likely the city government, but we, architects, are too. We know how it should be done correctly. Just look at Vienna or Amsterdam. Or even better, to Prague, where we went through a similar experience of post-war Soviet occupation and economic and cultural impoverishment. I invite you to visit in person the Prague CAMP - Center for Architecture and Metropolitan Planning, an information and participation hotspot for Prague architecture and urbanism, which aims to improve public debate about the city. Similar centers you can find now also in Brno, and Ostrava.

– **And finally - Tbilisi: City for Everyone?**

Not yet there. But let's go for it. Right now

Prague CAMP - Center for Architecture and Metropolitan Planning
 პრატის CAMP - არქიტექტურისა და მეტროპოლიტენის დაგეგმარების ცენტრი

Tbilisi თბილისი

თბილისი: ქალაქია ყველასთვის?

ბოლო წლებში ის ფასეულობები, რომლებიც თბილისის უნიკალურობას განსაზღვრავდა, უკანა პლანზე გადავიდა. ეკონომიკურმა ინტერესებმა წინა პლანზე გამოიწვია. ცხოვრების ტემპი დაჩქარდა, კომფორტი უფრო პრიორიტეტული გახდა, და ამავე დროს მრავალი უნიკალური შენობის ფასადები, განლაგება და შინაარსი იცვლება. დღეს გვაქვს ქაოტური ქალაქი, რომელიც მოუხერხებელია როგორც ქვეითებისთვის, ისე მძღოლებისთვის. თუმცა დღესაც გვაქვს არჩევანი — დავრჩეთ ქაოტურ დედაქალაქში თუ განვსაზღვროთ პრიორიტეტები. შესაძლოა, ყველაზე მნიშვნელოვანი არის იმის გააზრება, რომ ჩვენი სახლი მხოლოდ ჩვენი ბინა არ არის — ჩვენი სახლია თავად ქალაქიც, სადაც ეს ბინა დგას და თანაარსებობს სხვა შენობებსა და ადამიანებთან.

თბილისის თანამედროვე არქიტექტურულ გამოწვევებზე, მიღწევებსა და პრობლემებზე ვესაუბრებით თბილისის ჩეხური ცენტრის დირექტორს, არქიტექტორს ოსამუ ოკამურას.

— **ბატონო ოსამუ, თბილისი ყოველთვის გვხიბლავს თავისი კულტურით, ხელოვნებითა და ძველი უბნების არქიტექტურით. თბილისის არქიტექტურამ განვითარების საინტერესო და მრავალფეროვანი ეტაპები გაიარა. თქვენი აზრით, დღეს რომელ ეტაპზე იმყოფება?**

ქალაქი თბილისი დეზინტეგრაციის პროცესშია. ჰაერი სუნთქვადიც კი აღარ არის. გადაადგილება სწრაფად შეუძლებელია. ტროტუარები ვიწრო და საშიშია. ქუჩების გადაკვეთა რთულია. საზოგა-

დობრივ ტრანსპორტს პიკის საათებში არ ჰყოფნის გამტარუნარიანობა. ქალაქის დიდი ნაწილი მიტოვებულია, მოვლის გარეშე და ნელ-ნელა ნადგურდება. ახალი განვითარებითი პროექტები, რომლებიც ქალაქში აუცილებელ ინვესტიციებს მოაქვს, არ არის დაკავშირებული შესაბამის ინვესტიციებთან ტექნიკურ და სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურაში, ასევე მაღალი ხარისხის საჯარო სივრცეებში. შედეგად, ისინი უფრო აუარესებენ, ვიდრე რეალურ გაუმჯობესებას ქმნიან.

დანიელი ურბანისტი იან გელი ამბობს, რომ ქალაქი სრულად უსაფრთხო უნდა იყოს ათი წლის ბავშვისთვის დამოუკიდებლად გადაადგილებისთვის. არის თბილისი ასეთი? ან ხანდაზმულისთვის? როგორ ვამზადებთ ჩვენს ქალაქებს ამ რეალობისთვის? ვცდილობთ ბარიერების შემცირებას, თუ პირიქით - მათ შექმნას? და აქ გულისხმობ როგორც ფიზიკურ, ისე სოციალურ ბარიერებს.

ქალაქის წარმატებული განვითარება სწორ სტრატეგიასა და პოლიტიკაზეა დამოკიდებული. ვისაუბროთ ურბანული ქსოვილის განვითარების სტრატეგიაზე...

ქალაქის იდეის საფუძველში დევს საერთო ფიზიკური სივრცის გაზიარების სურვილი, რადგან უკეთესი კომუნიკაცია და თანამშრომლობა ზრდის ურბანული საზოგადოების ცხოვრების ხარისხს. დაგეგმვის თვალსაზრისით, ეს საკმაოდ მარტივია: ის ურბანული გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხელს უწყობს კომუნიკაციასა და თანამშრომლობას, ავითარებს საზოგადოებას, ამყარებს მის ერთიანობას,

სტაბილურობას, ინოვაციას, მეწარმეობას და, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია, მრავალფეროვნებას, რაც აუცილებელია ურბანული ეკოსისტემის მდგრადობისთვის.

დაუსვით საკუთარ თავს კითხვა: შემოსაზღვრული საცხოვრებელი კომპლექსები უკეთესია თუ მრავალფუნქციური, ქვეითზე ორიენტირებული უბნები, მოკლე მანძილებით? ინდივიდუალური ავტომობილებით გადაადგილება უკეთესია თუ კომფორტული, ხელმისაწვდომი და მაღალი გამტარუნარიანი საზოგადოებრივი ტრანსპორტი?

ეკონომიკის კუთხითაც დავფიქრდეთ - საქართველო არ არის მდიდარი ქვეყანა. გონივრულია თუ არა ქალაქის გაფართოება დაბალი სიმჭიდროვის გარეუბნებში, სადაც ინფრასტრუქტურის მოვლა ერთ სულ მოსახლეზე ხუთჯერ ძვირია? ხომ არ სჯობს ქალაქის შიგნით არსებული მიტოვებული ტერიტორიების განვითარება? რა ეკონომიკურ ზიანს იწვევს საცობებში დაკარგული დრო? ხომ არ სჯობს ტრამვაის ან მეტროპოლიტენის ხაზის განვითარება?

ბოლოს კი ვსვამთ კითხვას - რა არის ჩვენი ცხოვრების ხარისხი? ვართ თუ არა დღეს ბედნიერები თბილისში?

— **ბატონო ოსამუ, თქვენ მრავალი წლის განმავლობაში იყავით პრალის მე-7 რაიონის მერიის ურბანიზმის, არქიტექტურისა და საზოგადოებრივი სივრცეების განვითარების კომიტეტის წევრი. მოგვიყევით პრალის გენერალურ გეგმაზე მუშაობის პროცესისა და ძირითადი პრინციპების შესახებ. გაგვიზიარეთ თქვენი გამოცდილება, მაგალითად, ტრანსპორტის პრობლემის გადაჭრის გზების და სხვა საკითხების შესახებ.**

— თანამედროვე ურბანული დაგეგმარების წარმატება, პირველ რიგში, ეფუძნება ხარისხობრივ ანალიზს, ჩართულობას, კომუნიკაციას, მონაწილეობასა და თანამშრომლობას ქალაქის რეალურ საკვანძო აქტორებთან - სახელმწიფო ინსტიტუტებთან, უნივერსიტეტებთან, კულტურულ ორგანიზაციებთან, ინვესტორებთან, დეველოპერებთან და აქტიურ მოქალაქეთა გაერთიანებებთან. მეორე მხრივ, იგი გულისხმობს მონაცემთა შეგროვებას, ანალიზსა და ინტერპრეტაციას, რაც წარმოადგენს განვითარების ტენდენციების პროგნოზირებისა და

ფორმირების საფუძველს მომდევნო ოცწლიანი რეალისტური ჰორიზონტის ფარგლებში.

ორივე ეს ასპექტი გახდა კონსენსუსის, საერთო ხედვისა და შემდგომში ინფორმირებულ გადაწყვეტილებათა მიღებისა და პრალის სტრატეგიული გეგმის შემუშავების და აგრეთვე გენერალური გეგმის კონცეფციის — ე.წ. პრალის მეტროპოლიტენური გეგმის ჩამოყალიბების საფუძველი. მას შემდეგ გაიმართა არაერთი კომენტირების ეტაპი. ახალი პრალის მეტროპოლიტენური გეგმის მომზადება 14 წლის წინ დაიწყო და მხოლოდ ახლა შედის საბოლოო კომენტირების და — იმედია, მიმდინარე წელს — საბოლოო კენჭისყრის ეტაპზე.

ამასთანავე, ცალკეული შენობების მშენებლობის დონეზე უკვე ეფექტურად მოქმედებს პრალის სამშენებლო რეგულაციები, რომლებიც უზრუნველყოფს ურბანული პრობლემების გადაჭრას, როგორცაა ქალაქის სტრუქტურის დეზინტეგრაცია და მისგან გამომდინარე ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური შედეგები.

ბოლოს, მაგრამ არანაკლებ მნიშვნელოვანი, მაღალი ხარისხის საზოგადოებრივი სივრცეების შექმნის დონეზე, ვენის, ამსტერდამის, მიუნხენისა და ციურიხის საუკეთესო პრაქტიკაზე დაყრდნობით, შემუშავდა პრალის საზოგადოებრივი სივრცეების დიზაინის სახელმძღვანელო. ეს არის ძალიან სასარგებლო და მოკლე გზამკვლევი საზოგადოებრივ სივრცეებში ნებისმიერი ახალი ინვესტიციისათვის. იგი სავსეა ფოტომასალითა და ნახაზებით, წარმოდგენილია როგორც კარგი, ისე არასასურველი მაგალითები, რაც მას მაქსიმალურად გასაგებს ხდის.

გიორჩევდით, თბილისის მცხოვრებლებმა და არქიტექტორებმა გაეცნონ მას, თუნდაც მხოლოდ ინსპირაციისთვის — ეს არის რესურსი, რომლის გაზიარებაც მარტივად და სიამოვნებით შეგვიძლია თქვენთან.

— **მოდით ვისაუბროთ საზოგადოებრივი მონაწილეობის შესახებ არქიტექტურულ პროცესებში. რამდენად აქტიურები და კრიტიკულები უნდა იყვნენ თანამედროვე თბილისის მაცხოვრებლები არქიტექტურული პროცესების მიმართ?**

— ზემოთ ნახსენები ოთხი დოკუმენტიდან არცერთი არ შეიქმნებოდა, რომ არ მომხდარიყო პოსტკო-

თბილისის ქუჩები. Streets of Tbilisi

მუნიციპალიტეტის პრეზიდენტის განვითარების დეპარტამენტის ტრანსფორმაცია თანამედროვე პრეზიდენტის დაგეგმარებისა და განვითარების ინსტიტუტად (IPR Prague), რაც თან სდევდა თაობათა სრულ ცვლილებას. თავდაპირველად, ეს იყო პროგრესული ახალგაზრდა მერი, რომელმაც პრეზიდენტის (სოციალური გეოგრაფიის, რეგიონული განვითარების სპეციალისტის) პოლიტიკური ინიციატივა, რომელიც განხორციელდა ე.წ. „მეტროპოლიტენ საუნდინგ ბორდის“ – სამოქმედო ექსპერტის ჯგუფის – თანამშრომლობით.

ეს დამოუკიდებელი საკონსულტაციო ორგანო, რომელიც პრეზიდენტის ტერიტორიულ განვითარებას ეხებოდა, 2012 წლიდან იქცა ხიდად პოლიტიკოსებს, პროფესიულ საზოგადოებასა და ქალაქის მაცხოვრებლებს შორის. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფში არქიტექტორები ჭარბობდნენ, წარმოდგენილი იყვნენ სხვა პროფესიის წარმომადგენლებიც: კულტურის ანთროპოლოგი, სოციოლოგი, არქიტექტურის ისტორიკოსი, დოკუმენტალისტი, დეველოპერი, გამომცემელი, მღვდელი და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. ამ გზამ დიდი დრო მოითხოვა, თუმცა დღეს IPR Prague-ს უკვე გააჩნია საზოგადოებრივი მონაწილეობის სრული დეპარტამენტი.

მე ყოველთვის ვამბობ, რომ როდესაც პირველად ვსტუმრობ ახალ ქალაქს, ხუთ წუთში შემიძლია ვთქვა, ფუნქციონირებს თუ არა ის როგორც საზოგადოება — შეუძლიათ თუ არა ადამიანებს შეხვედრა, მოლაპარაკება, ორგანიზება და თანამშრომლობა. ეს ასევე დამოკიდებულია იმაზე, რამდენად მზად არიან ადამიანები საკუთარი თავისუფალი დრო და ენერგია დაუთმონ საკუთარ ქალაქს.

Strategic Plan of the City of Prague.
Information container about the metropolitan plan at
Nové Butovice

პრეზიდენტის სტრატეგიული გეგმა.
ინფორმაციული კონტეინერი მეტროპოლიტენის გეგმის შესახებ

თუ საკუთარ მომავალს და თქვენი შვილების მომავალს თქვენს ქალაქში ხედავთ, გარემოს მიმართ ინტერესიც ტვირთად არ გეჩვენებათ. მაგრამ თუ ქალაქი არ მოგწონთ, მასთან შეგუებულები ხართ ან მისგან გაქცევას ცდილობთ, ალარ გინდათ მასში დროის ინვესტირება. კეთილგანწყობილი და კონსტრუქციული კრიტიკა კი, უდავოდ, ინტერესის ნიშანია. თუმცა, როგორც ისლანდიელი კომიკოსი და რეჟისორის ყოფილი მერი იონ გნარი ამბობს — სიყვარული სიტყვებში კი არა, მოქმედებაშია, როგორც ჩემი საქმიანობა პრეზიდენტის მეტროპოლიტენ საუნდინგ ბორდში, ასევე პრეზიდენტის მე-7 რაიონის ურბანიზმის, არქიტექტურისა და საჯარო სივრცეების განვითარების კომიტეტში იყო უსასყიდლო - პროფესიული ინტერესისა და ჩემი ქალაქისადმი პირადი დამოკიდებულების გამო.

ამ გამოცდილებამ მიბიძგა დამენერა ნიგნი ურბანული დაგეგმარების შესახებ დამწყებთათვის — ფართო საზოგადოებისთვის, ნებისმიერი ასაკის ახალგაზრდებისთვის. მას დავარქვე „ქალაქი ყველასთვის“. ასეთი ქალაქი არ არსებობს და არც შეიძლება არსებობდეს. თუმცა ეს არ ნიშნავს, რომ მისკენ არ უნდა ვისწრაფოდეთ - აქ, თბილისში და ნებისმიერ სხვა ადგილას. და გამიხარდება, თუ ამ პროცესში ცოტათი თქვენც დამეხმარებით. თბილისი ამას იმსახურებს, ისევე როგორც თქვენ.

– მშენებლობაში ინვესტიციები დაკავშირებულია ქვეყნის ან ქალაქის ეკონომიკურ განვითარებასთან, თუმცა რიგ ქვეყნებში, მათ შორის ჩემს ქვეყანაშიც, ეკონომიკური სარგებლისკენ მიმართული პროცესები არქიტექტურისთვის საზიანო აღმოჩნდა...

Strategic Plan of the City of Prague.
One of the many events of the Center for Architecture
and Metropolitan Planning

პრეზიდენტის ქალაქის სტრატეგიული გეგმა
არქიტექტურისა და მეტროპოლიტენის დაგეგმარების
ცენტრის მრავალი ღონისძიებიდან ერთ-ერთი

Tbilisi. თბილისი

– ინვესტორები არ უნდა დავადანაშაულოთ. კერძო ინვესტიციები ქალაქის სიცოცხლისუნარიანობის საფუძველია. თუ ვინმე ვერ ასრულებს თავის როლს, ეს უფრო ქალაქის მმართველობაა, თუმცა ჩვენ, არქიტექტორებიც, პასუხისმგებლები ვართ. ჩვენ ვიცით, როგორ უნდა გაკეთდეს სწორად. საკმარისია შევხედოთ ვენას ან ამსტერდამს, ან კიდევ უკეთესი პრეზიდენტის, რომელმაც გაიარა მსგავსი გამოცდილება: ომისშემდგომი საბჭოთა ოკუპაცია და ეკონომიკურ-კულტურული დაქვეითება.

გინვით პირადად მოინახულოთ პრეზიდენტის CAMP - არქიტექტურისა და მეტროპოლიტენის დაგეგმარების ცენტრი, რომელიც წარმოადგენს საინფორმაციო და საზოგადოებრივი ჩართულობის სივრცეს, მიზნად ისახავს ქალაქზე საჯარო საჯარო დისკუსიის გაუმჯობესებას. მსგავსი ცენტრები უკვე ფუნქციონირებს ბრნოსა და ოსტრავაშიც.

– და ბოლოს - თბილისი: ქალაქია ყველასთვის?
– ჯერ არა. მაგრამ ვისწრაფოთ ამისკენ. სწორედ ახლა.

Prague. პრეზიდენტი

„რკინის კარების სახლი“

მდებარეობა: ოქროყანა, თბილისი, საქართველო
 ავტორი: TIMM Architecture
 ფოტოგრაფი: გრიგორი სოკოლინსკი

რა ხდება მაშინ, როდესაც კედელი ქრება და არქიტექტურა თავად იქცევა საზღვრად?

თბილისის ხედებით გამორჩეულ ოქროყანის ფერდობზე მდებარე „რკინის კარების სახლი“ ახლებურად განმარტავს ამ ტერიტორიისთვის ტიპურ საცხოვრებელ გარემოს - შემოსაზღვრისა და არქიტექტურის კონტროლირებადი გახსნილობის მეშვეობით. მიმდებარე უბანი ხასიათდება ინდივიდუალური საცხოვრებელი სახლების ფრაგმენტირებული სტრუქტურით, რომლებიც მაღალი შემოღობილი კედლების მიღმა იმალება; შედეგად ქუჩის სახე უფრო კედლებითაა განსაზღვრული, ვიდრე თავად არქიტექტურით.

აღნიშნული პროექტი ამ მოდელის გამეორების ნაცვლად სრულიად განსხვავებულ სტრატეგიას გვთავაზობს: სახლი თავად იქცევა პერიმეტრად. შენობა ქმნის დამცავ არქიტექტურულ გარსს, რომელიც მოიცავს ნაკვეთს და აყალიბებს კერძო, შიდა ლანდშაფტს.

ქუჩის ფასადი წარმოდგენილია უწყვეტი, ჟანგმოდებული ფოლადის ზედაპირის სახით, რომელშიც ინტეგრირებულია დიდი, პერფორირებული რკინის კარების რიგი. ეს მბრუნავი პანელები ფუნქციონირებს როგორც დინამიკური გარემო და სივრცითი ფილტრი. დახურულ მდგომარეობაში ფასადი აღიქმება მონოლითურ მეტალურ ეკრანად, რომელიც უზრუნველყოფს კონფიდენციალურობასა და დაცულობას ქუჩისგან. გახსნისას კი პანელები გარდაქმნის შენობას ფოროვან სტრუქტურად, რომელიც სინათლის,

ჰაერისა და ხედების შეღწევას უზრუნველყოფს ინტერიერში. პერფორაციები დღის განმავლობაში ქმნის სინათლისა და ჩრდილის მუდმივად ცვალებად ნიმუშებს, რაც ამყარებს მოძრაობისა და დროითი ცვლილების განცდას.

გარე გარსის მიღმა, საცხოვრებელი სივრცეები ორგანიზებულია შიდა ეზოს გარშემო. ძირითადი ფუნქციური ზონები მიმართულია ამ შიდა ბაღისკენ და არა ქუჩისა თუ მეზობელი

ნაკვეთებისკენ. აღნიშნული სტრატეგია იძლევა საშუალებას, რომ ინტერიერი დარჩეს ღია და გამჭვირვალე, ხოლო გარედან - დაცული. ეზო ხდება სახლის სივრცითი და გარემოებითი ცენტრი, რომელიც უზრუნველყოფს ბუნებრივ განათებას, გამწვანებას და ვიზუალურ კავშირს სხვადასხვა დონეებს შორის.

პირველ სართულზე განლაგებულია ძირითადი საცხოვრებელი სივრცეები - მისაღები, სასადილო და სამზარეულო, რომლებიც ეზოს გასწვრივ ხაზობრივად არის ორგანიზებული. დიდი მოძრავი მინის ლიობები ინტერიერს უშუალოდ აკავშირებს გარე ბაღთან. ზედა სართულებზე განთავსებული კერძო ოთახები აგრძელებს იგივე სივრცით ლოგიკას - ინარჩუნებს ვიზუალურ კავშირს შიდა ლანდშაფტთან, ხოლო გარე მეტალის გარსი უზრუნველყოფს დაცულობას.

გარე პანელების მეორე შრე ფუნქციონირებს როგორც რეგულირებადი მზის დამცავი სისტემა. ეს მოძრავი ელემენტები არეგულირებს დღის სინათ-

ლეს, ამცირებს მზის ენერგიის ჭარბ შეღწევას და ამავე დროს აყალიბებს შენობის ვიზუალურ იდენტობას. მათი რიტმული განლაგება ფასადზე ქმნის ძლიერ არქიტექტურულ სახეს, რომელიც იცვლება მათი პოზიციისა და მზის კუთხის შესაბამისად.

მასალების არჩევანი აძლიერებს პროექტის ორმაგ ხასიათს: ექსტერიერი განისაზღვრება ამინდის ზემოქმედებით დაძველებული ფოლადის ზედაპირებით, რაც სიმყარესა და გამძლეობას უსვამს ხაზს, ხოლო ინტერიერი მიზანმიმართულად არის მინიმალისტური და მშვიდი. თეთრი კედლები, ნათელი იატაკები და შეზღუდული დეტალები ქმნის ნათელ და ჰარმონიულ გარემოს, სადაც ბუნებრივი განათება ხდება მთავარი არქიტექტურული ელემენტი. პერფორირებული ეკრანიდან გაფილტრული სინათლე ქმნის რბილ ნიმუშებს, რომლებიც ინტერიერს დღის განმავლობაში აცოცხლებს.

ქვედა დონე მოიცავს დამხმარე ფუნქციებს, მათ შორის პარკინგსა და ტექნიკურ სივრცეებს, ხოლო

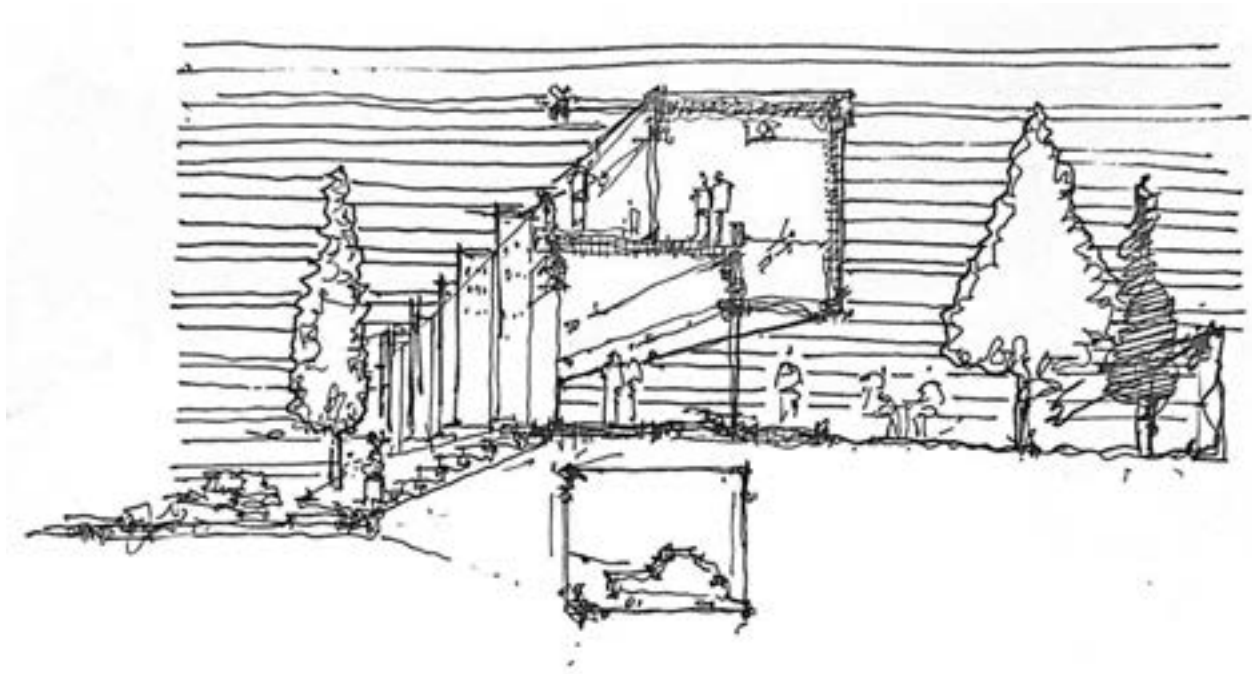
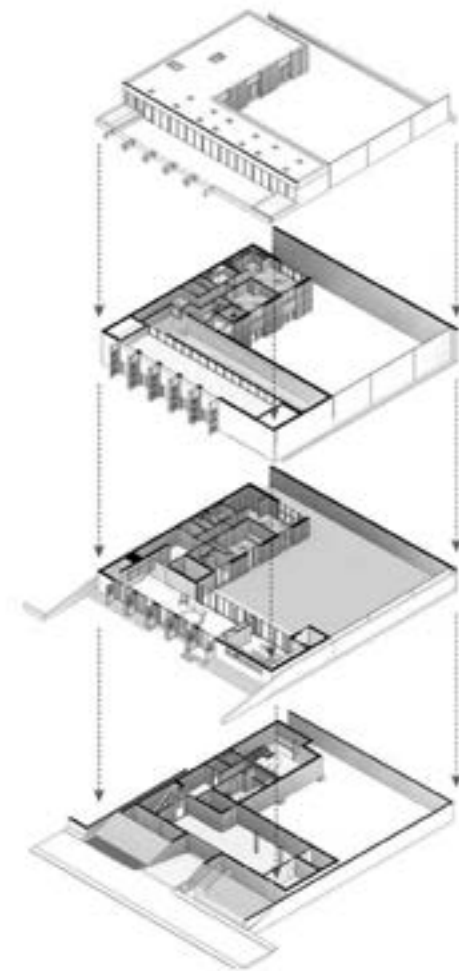
ზედა დონე — დამატებით კომფორტულ ზონებს, როგორიცაა შიდა აუზი და ტერასები, რომლებიც ვერტიკალურად აგრძელებს საცხოვრებელ გარემოს. ეს სივრცეები ინარჩუნებს სინათლისა და შე-

მოსაზღვრის იმავე პრინციპებს, რაც მთელ სახლს განსაზღვრავს.

ტრადიციული შემოსაზღვრის კედლის ტრანსფორმაციით საცხოვრებელ არქიტექტურულ ელ-

მენტად, „რკინის კარების სახლი“ ეჭვქვეშ აყენებს თბილისის გარეუბნებისთვის დამახასიათებელ ურთიერთობას სახლსა და საზღვარს შორის. ნაცვლად იმისა, რომ არქიტექტურა ქუჩისგან ღობეებით იყოს გამიჯნული, თავად შენობა ხდება ნაკვე-

თის დამცავი ზღვარი და კმნის კონტროლირებად შიდა სამყაროს, სადაც სინათლე, კონფიდენციალურობა და ლანდშაფტი ჰარმონიულად არის ორგანიზებული.

HOUSE OF IRON DOORS

Location: Okrokana, Tbilisi, Georgia
 Author: TIMM Architecture
 Photographs: Grigoriy Sokolinsky

What happens when the wall disappears
 and architecture becomes the boundary?

Located in the hillside district of Okrokana overlooking Tbilisi, the House of IronDoors reinterprets the typical residential condition of the area through an architecture of enclosure and controlled openness. The surrounding neighborhood is characterized by individual houses hidden behind high perimeter fences,

creating a fragmented streetscape defined more by walls than by architecture. Instead of replicating this condition, the project proposes a different strategy: the house itself becomes the perimeter. The building forms a protective architectural envelope that encloses the site and generates a private interior landscape.

The street façade appears as a continuous rusted steel surface punctuated by a sequence of large perforated iron doors. These pivoting panels function as a dynamic environmental and spatial filter. When closed, the façade reads as a monolithic metal screen, offering privacy and protection from the street. When opened, the panels transform the building into a porous structure that allows light, air, and views to penetrate the interior spaces. The perforations create constantly shifting patterns of light and shadow throughout the day, giving the otherwise solid envelope a sense of movement and temporal variation.

Behind this outer layer, the house organizes its spaces around an inward-oriented courtyard. All primary living areas

are directed toward this internal garden rather than toward the surrounding streets and neighboring plots. This strategy allows the interior to maintain openness and transparency while preserving privacy from the outside. The courtyard becomes the spatial and environmental center of the house, providing daylight, greenery, and visual continuity across different levels of the dwelling.

The ground level contains the main living spaces, including the living room, dining area, and kitchen, arranged in a linear sequence along the courtyard edge. Large sliding glass openings allow the interior to extend directly into the outdoor garden.

Above, the private rooms continue the same spatial logic, maintaining visual connections to the inter-

nal landscape while remaining protected by the outer metalskin.

A secondary layer of exterior panels functions as adjustable sun-shading devices for the interior rooms. These movable elements regulate daylight and reduce solar gain while simultaneously shaping the visual identity of the building. Their rhythmic placement along the façade establishes a strong architectural character that changes depending on their position and the angle of the sun.

Material choices reinforce the dual character of the project. The exterior is defined by weathered steel surfaces that emphasize solidity and durability, while the interior spaces are deliberately calm and minimal. White walls, light floors, and restrained detailing create

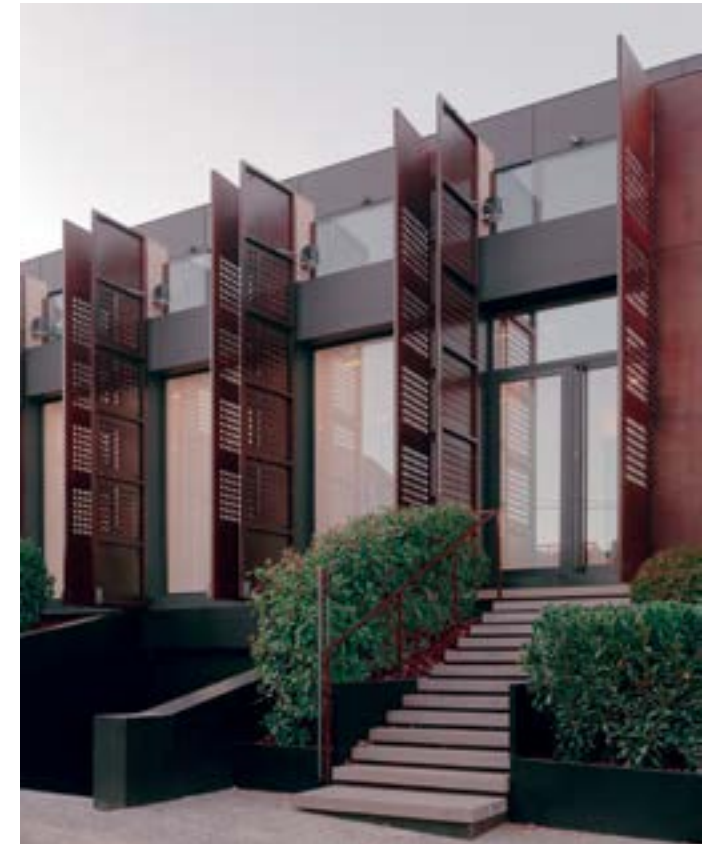
bright, quiet environments where natural light becomes the primary architectural element. The filtered sunlight passing through the perforated screen produces soft patterns that animate the interior throughout the day.

The lower level contains auxiliary functions including parking and technical spaces, while the upper level incorporates additional amenities such as an indoor pool and terrace areas that extend the living environment vertically. These spaces maintain the same relationship with

light and enclosure that defines the rest of the house.

By transforming the traditional boundary wall into an inhabitable architectural element, the House of Iron Doors challenges the typical relationship between house and enclosure in Tbilisi's suburban districts. Rather than separating architecture from the street with fences, the building itself becomes the protective edge of the site, creating a controlled interior world where light, privacy, and landscape are carefully orchestrated.

ამობრუნებული სახლი

არქიტექტორები: TIMM
 ქვეყანა: თბილისი, საქართველო
 ფართობი: 1010 მ²
 წელი: 2025
 ფოტოგრაფი: გრიგორი სოკოლინსკი
 მწარმოებლები: Louis Poulsen, Porro, RBW
 ოფისის წამყვანი არქიტექტორი:
 ნიკოლოზ ლეკვეიშვილი
 დიზაინის გუნდი: TIMM

ოქროყანაში განთავსებული ეს ერთბინიანი საცხოვრებელი წარმოადგენს თბილისის გარეუბნებისთვის დამახასიათებელი, მაღალი ღირებულებით განსაზღვრული ურბანული ქსოვილის კრიტიკულ გადააზრებას. პროექტი ეყრდნობა ინტროვერტულ სივრცით ტიპოლოგიას, რომლის ფარგლებში საცხოვრებელი ნაგებობა თავად გარდაიქმნება დამცავ პერიმეტრად და ქმნის შიდა სივრცით რესურსებს — ბუნებრივ განათებას, კონფიდენციალურობასა და სივრცით სიმდიდრეს.

ობიექტი მდებარეობს ქალაქის პერიფერიაზე, ფერდობზე განვითარებულ საცხოვრებელ არეალში, რომელიც ხასიათდება ვიწრო ქუჩებით, მცირე ზომის ნაკვეთებითა და მკვეთრად გამიჯნული

საზღვრებით. მიუხედავად ოკროყანის პრესტიჟული სტატუსისა, მისი სივრცითი სტრუქტურა ხშირად დახურულობითა და იზოლირებულობით გამოირჩევა. მოცემული ნაკვეთი სამი მხრიდან მეზობელი კედლებით იყო შემოსაზღვრული, ხოლო მეოთხე მხრიდან ქუჩას ესაზღვრებოდა, რაც განაპირობებდა როგორც ხედების დეფიციტს, ასევე ბუნებრივი განათების შეზღუდულობას.

აღნიშნული შეზღუდვების დაძლევის ნაცვლად, პროექტი მათ აღიქვამს, როგორც ახალი საცხოვრებელი პარადიგმის ფორმირების წინაპირობას. შემოთავაზებულია „ამობრუნებული სახლის“ კონცეფცია, რომელიც რადიკალურად ცვლის საცხოვრებელსა და შემოღობვას შორის ტრადიციულ ურთიერთობას. ამ შემთხვევაში, არქიტექტურა თავად ასრულებს საზღვრის ფუნქციას: შენობა შემოსაზღვრავს ნაკვეთს, მის პერიმეტრს და ძირითად სივრცეების შიდა მიმართულებს განსაზღვრავს.

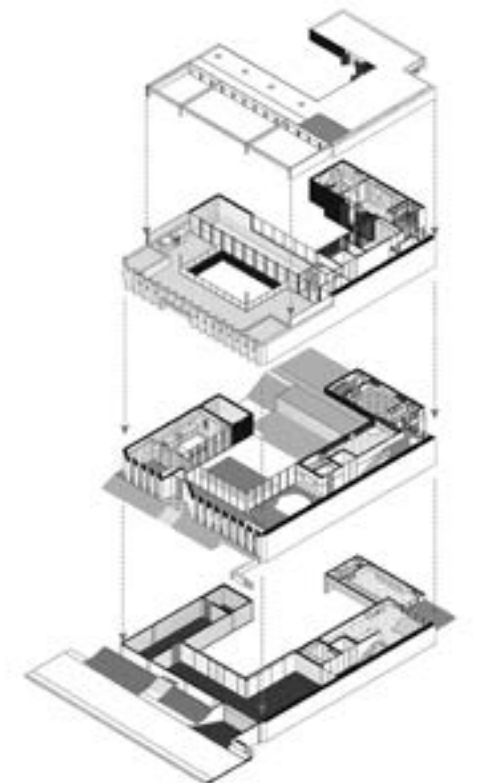

ქუჩის მხარეს შენობის მცირედი რეცესია გამოიწვევს დამოუკიდებელი ღობის საჭიროებას და ამავდროულად არბილებს საჯარო და კერძო სივრცეებს შორის ზღვარს. სივრცითი სტრუქტურა აგებულია ორმაგი ლანდშაფტური ელემენტის ირგვლივ: შიდა ეზო, როგორც საცხოვრებლის ცენტრალური ბირთვი, და გარე ბაღი, რომელიც უზრუნველყოფს ტრანზიციულ ზონას სახლსა და ურბანულ გარემოს შორის.

ძირითადი ფუნქციური სივრცეები — შესასვლელი ჰოლი, მისაღები და სამზარეულო — ორიენტირებულია შიდა ეზოსკენ, რაც მას ღია ცის ქვეშ ცენტრალური ატრიუმის ფუნქციას ანიჭებს. აღნიშნულ სივრცეს კვეთს დაკიდებული საცურაო აუზი, რომელიც ერთდროულად ქმნის ნახევრად გადახურულ გარე სივრცეს ქვედა დონეზე და უზრუნველყოფს ვიზუალურ კავშირს სართულებს შორის. სექციური გადაწყვეტის თვალსაზრისით, შენობა უკანა მხარეს სამსართულიანია, ხოლო ქუჩის ფრონტზე ერთსართულიან მოცულობად იკითხება. ეს მოცულობითი დიფერენციაცია შესაძლებელს ხდის ორსართულიანი სიმაღლის მისაღები სივრცის ფორმირებასა და შუალედური ნახევარსართულების ინტეგრაციას, რაც ქმნის უწყვეტ და დინამიკურ სივრცით თანმიმდევრობას.

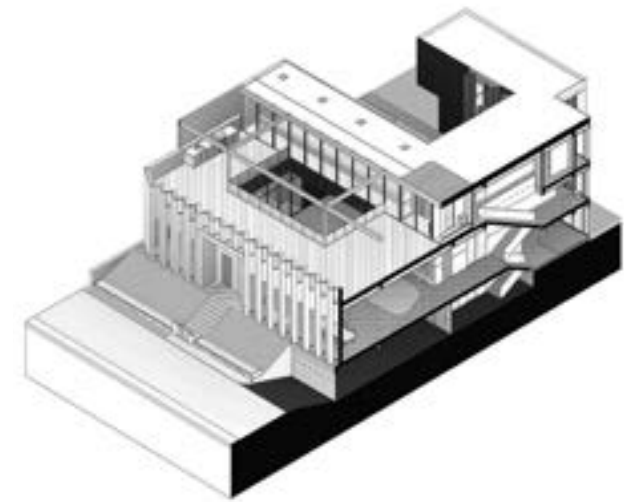
მასალათა შერჩევა და მათი არქიტექტურულ-სემანტიკური დატვირთვა აძლიერებს პროექტის კონცეპტუალურ საფუძველს. ქუჩისკენ მიმართული ფასადი მოპირკეთებულია თერმულად დამუშავებული ხით, რაც ტრადიციული ტექნოლოგიის თანამედროვე ინტერპრეტაციას წარმოადგენს და ქმნის მკვრივ, დამცავ გარსს. შიდა ეზოში ეს გარსი ტრანსფორმირდება ბუნებრივ, დაუმუშავებელ ხეში, რაც სივრცეს ანიჭებს სითბოსა. ინტერიერი გადაწყვეტილია მონოქრომულ თეთრ ტონებში, სადაც სივრცის აღქმა განისაზღვრება სინათლის, პროპორციებისა და სივრცითი ურთიერთობების საშუალებით. მასალათა ეს თანმიმდევრული ტრანზიცია — დამწვარი ხიდან ბუნებრივ ხემდე და შემდეგ აბსტრაქტულ თეთრამდე — ქმნის სივრცითი დეტალიზაციის ეფექტს და ხაზს უსვამს მოძრაობას გარე გარსიდან შიდა ბირთვისკენ.

პროექტი, რომელიც ღობის ფუნქციას საცხოვრებელ არქიტექტურად გარდაქმნის, წარმოადგენს ალტერნატიულ ტიპოლოგიურ მოდელს მჭიდრო გარეუბნული განვითარების პირობებში. იგი არ უპირისპირდება არსებულ შეზღუდვებს, არამედ ინტეგრირებს მას და გარდაქმნის სივრცით უპირატესობად. ინტროვერტული ორგანიზაციის, შრეებად ჩამოყალიბებული სტრუქტურისა და მასალათა სემანტიკური ტრანზიციის საშუალებით, სახლი ქმნის დაცულ, თუმცა სივრცით მდიდარ საცხოვრებელ გარემოს, რომლის ღირებულებაც შიდა ორგანიზაციიდან გენერირდება.

INVERTED HOUSE

Architects: TIMM
 Country: Tbilisi, Georgia
 Area: 1010 m²
 Year: 2025
 Photographs: Grigoriy Sokolinsky
 Manufacturers: Louis Poulsen, Porro, RBW
 Office Lead Architect: Nikoloz Lekveishvili
 Design Team: TIMM

This single-family residence in Okrokana reinterprets the fence-dominated suburban fabric of Tbilisi through an inward-looking typology, transforming the house itself into a protective perimeter that generates light, privacy, and spatial generosity from within.

Located in a hillside residential area on the outskirts of the city, the site is part of a neighborhood characterized by narrow streets, small plots, and tall perimeter fences. Although Okrokana is considered a prestigious district due

oriented toward the inner courtyard, transforming it into an open-air central hall. A suspended swimming pool spans across this void, creating a covered outdoor space below while visually connecting the upper levels. Sectionally, the building rises to three floors at the rear and appears as a single-story volume toward the street. This variation allows for a double-height living area and the insertion of intermediate half-levels, generating a gradual and fluid spatial sequence.

Materiality reinforces the project's inverted logic. The façade facing the street is clad in charred wood, a traditional technique historically used to protect timber from weathering. Here, it forms a dense and protective outer shell. Inside the courtyard, this dark envelope gives way to natural, untreated wood, introducing warmth, texture, and tactility. The interior spaces are finished entirely in white, allowing light, proportion, and spatial relationships to define the atmosphere. This gradual transition - from charred wood to natural timber to abstract white - creates a sequence of spatial dematerialization, emphasizing the movement from exterior to inner core.

By redefining the role of the fence as inhabitable architecture, the project proposes a new domestic typology for dense suburban conditions. Rather than resisting its constraints, the house internalizes them, transforming enclosure into a spatial asset. Through its inward orientation, layered organization, and material transitions, the project constructs a protected yet expansive domestic world - one that builds its richness from within.

to its elevated position above Tbilisi, its spatial reality is often defined by enclosure rather than openness. The plot was surrounded on three sides by neighboring walls and bordered by the street on the fourth, resulting in a complete lack of outward views and limited daylight access.

Rather than attempting to open the house toward its constrained surroundings, the project approached these conditions as an opportunity to propose an alternative residential model. The house was conceived as an „inverted house,“ a typology that reverses the conventional relationship between dwelling and enclosure. Instead of placing the building behind a fence, the architecture itself becomes the perimeter. The house wraps around the site, enclosing it and directing all primary spaces inward.

Along the street, the building is slightly recessed, eliminating the need for a separate fence and softening the boundary between public and private space. The spatial organization is structured around two gardens: an inner courtyard that functions as the true heart of the house, and an outer garden that mediates its relationship with the street.

The main living spaces - entrance hall, living room, and kitchen - are

„ALLO 02” - პოსტმოდერნიზმი

ახალგაზრდა ხელოვანი სანდრო ლომინაშვილი საკუთარი შემოქმედებითი გზის ძიებაში, თავდაპირველად მათემატიკასა და ინჟინერიას ეუფლებოდა, შემდეგ ლონდონის უნივერსიტეტში „King's College“ სწავლობდა მანქანათმშენებლობის მიმართულებით, 2012 წლიდან კი სამრეწველო დიზაინსა და სივრცით ხელოვნებაში განავრცო თავისი შესაძლებლობები.

სანდრო ლომინაშვილს პროფესიული გამოცდილება მიღებული აქვს სხვადასხვა არქიტექტურულ და დიზაინერულ კომპანიებში. 2015–2022 წლებში მონაწილეობდა საერთაშორისო დიზაინის ფესტივალებში: Design junction (ლონდონის დიზაინის ფესტივალი), Ventura Lambrate და Salone Satellite (მილანის დიზაინის ფესტივალი).

ამჟერად წარმოგიდგენთ სანდრო ლომინაშვილის ახლადშექმნილი სკამის „Allo

02“ -ს დიზაინს, რომელიც თბილისის საჯარო ხელოვნების ფონდის მიერ გამოცხადებული კონკურსის რჩეულია. საპროექტო განაცხადი „Allo 02“ უკვე განხორციელდა თბილისის მეტროსადგურ „ტექნიკური უნივერსიტეტის“ მოსაცდელ ბაქანზე.

სანდროს ნამუშევარი ინტელექტის და კულტურული მემკვიდრეობის ნაზავია, რომელიც არაორდინალური არქიტექტონიკის მიუხედავად ჰარმონიული და თვითმყოფადია. სკამის მინიმალისტური ფორმა ფუნქციონალიზმის ფილოსოფიას განასახიერებს, სადაც ესთეტიკა პირდაპირ მისი კონსტრუქციული გადაწყვეტიდან მომდინარეობს.

Allo 02, 1980-იანი წლების პოსტმოდერნულ სივრცეში ტრადიციული ფორმებიდან ექსპერიმენტული გეომეტრიული გადაწყვეტილებების სასარგებლოდ გადახვევის დემონსტრირებას ახდენს. სკამს აქვს რადიკალური, გეომეტრიული ფორმა, რომელიც თითქოს მკვეთრად უნდა ეწინააღმდეგებოდეს იმ დროის ტრადიციულ დიზაინს, თუმცა ამავე დროს მასთან საოცარ სინქრონიზია. დიზაინში მკაფიოა გამოვლენილი მაღალმხატვრული კულტურა, განსხვავებული ხედვა, მასალის, ფერის, ფორმის, ხაზის, კომპოზიციის ჰარმონიული მთლიანობა.

მეტროსადგურის ინტერიერის მთლიანი პალიტრა - არაჩვეულებრივი პანოები, ქერის თაღები და სხვა - ოპტიმალურ ფონს ქმნიან მასში წარმოქმნილი ახალი დი-

ზაინისთვის, გამოკვეთენ მის მოცულობას. ეს, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია - ინტერიერში მას თავისი ადგილი აქვს მინიჭებული და სკულპტურული ხასიათის მატარებელია. სკამის დიზაინში გამოყენებული მასალის - ფერადი მარმარილოს ზედაპირები პანოსთვის დამახასიათებელ ტონალობას, გრაფიკულ იდეას, უფრო მეტად აქცენტირებს. საერთო გამჭვირვალებაში შეჭრილი სკამების დიზაინის ხაზები და პარალელები, გარემოს დინამიურ სიმრუდეებთან ერთად, სივრცეში მაორიენტირებელ მონახაზებსა და სილუეტებს ქმნიან. მთლიანობაში კი ერთიანი დიზაინერული მელოდია, მისი რიტმის ცვლით და შესაბამისი ნოტების რეგისტრის გაძლიერებითაა აგებული.

ავტორის იდეა გულისხმობდა კონკრეტული ადგილისთვის მისი მასშტაბის, გარემოს გათვალისწინებით, საგანგებოდ შექმნილი ობიექტის შესრულებას. შედეგად არქიტექტურულ, ისტორიულ სივრცეში ახალი სივრცობრივი და ვიზუალური ორიენტირის სახით გაჩნდა უტილიტარულ-სკულპტურული ობიექტი, რითაც საგრძნობლად შეიცვალა და კომფორტული გახდა მეტროსადგურის ინტერიერული, პოსტმოდერნული გარემო. იგი თანამედროვე დიზაინთან ალიანსში, ესთეტიკურად და კულტურულად განსაზღვრულია.

სანდრო ლომინაშვილმა შეძლო დაერღვია სტერეოტიპი, თითქოს თანამედროვე ელემენტები ვერ ერწყმის პოსტმოდერნისტულ დიზაინს და აჩვენა, რომ თანამედროვე მინიმალიზმი, 1980-იან წლებში ჩამო-

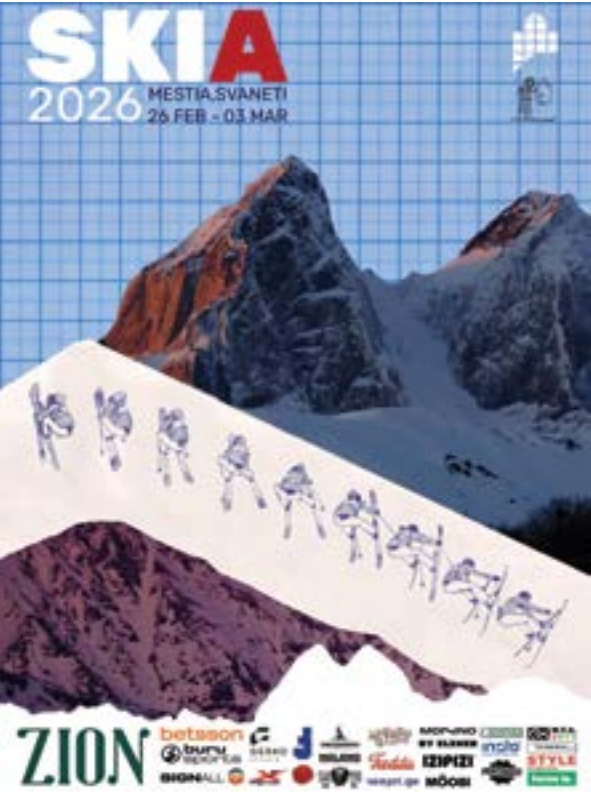

სანდრო ლომინაშვილი

ყალიბებულ სივრცეს, უნიკალურ ხასიათს ანიჭებს და მის საინტერესოდ განსხვავებულ კონცეფციას ქმნის.

არქიტექტურა წარსული ეპოქების გამომხატველობით სახეს ინახავს და მისი კულტურული თუ სოციალური მემკვიდრეობის მტკიცებულებას წარმოადგენს. მასში შეჭრილი თანამედროვე დიზაინის შტრიხები კი ინოვაციებს ეყრდნობა და ადაპტირდება საზოგადოების ცვალებად საჭიროებებზე. ამ ორი რეალობის პროფესიონალური შერწყმით, შესაძლებელია შეიქმნას კონტექსტუალურად ადეკვატური დიზაინი, სადაც წარსული მომავალთან ჰარმონიულ სინქრონიზია.

სკია 2026

არქიტექტურა მხოლოდ შენობა არ არის. ეს არის ისტორია, გარემო, მომავლის ხედვა. სწორედ ამ იდეით წელს კიდევ ერთხელ, ორმოცდამეცხრედ ჩატარდა არქიტექტორ-მოთხილამურეთა საერთაშორისო ფორუმი „სკია 2026“. ფორუმის მთავარი მხარდამჭერი დეველოპერული კომპანია „ზიონი“ იყო.

არქიტექტორ მოთხილამურეთა საკავშირო კლუბს საფუძველი 1977 წელს ჩაეყარა, საერთაშორისო მასშტაბი კი კლუბმა 1985 წელს ბაკურიანში გამართული შეხვედრისას

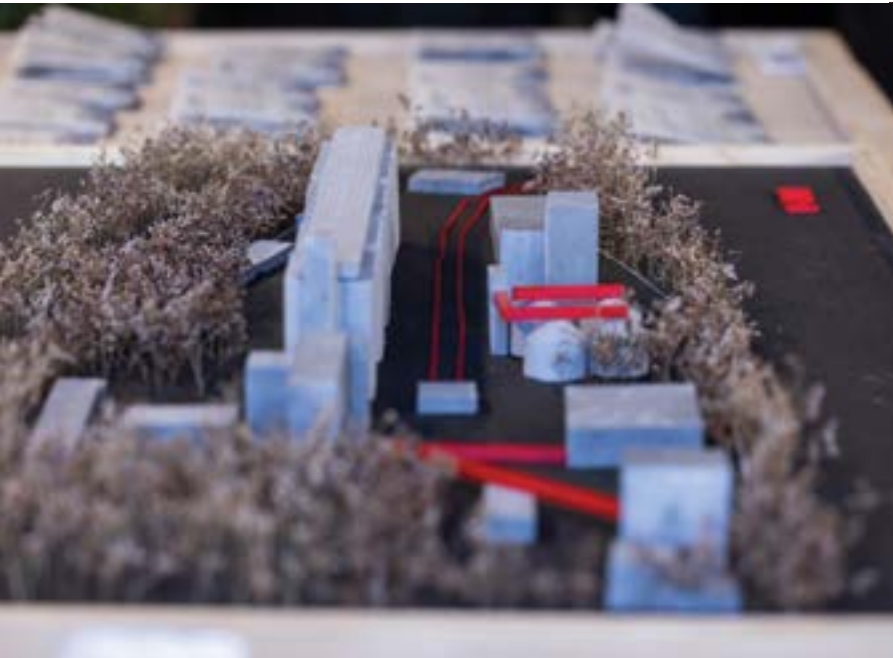
შეიძინა. მაშინ საქართველოს სამთო-სათხილამურო კურორტს 100-ზე მეტი უცხოელი სტუმრობდა. მათ შორის იყვნენ ისეთი მსოფლიო დონის არქიტექტორები, როგორიც მასიმილიანო ფუკსასია, რომლის ავტორობით არა ერთი პროექტი (იუსტიციის სახლი, მშვიდობის ხიდი და სხვა) თბილისშიც განხორციელდა.

მე-20 საუკუნის 80-იანი წლებიდან დღემდე, საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის კლუბ SKIA-ს ფარგლებში ყოველწლიურად იმართება სემინარები და შეჯიბრებები, სადაც მთავარი მიზანი არქიტექტურისა და გარემოს ჰარმონიული კავშირი და ახალი ესთეტიკის ძიებაა.

წლევანდელმა ფორუმმა სტარტი თბილისიდან აიღო. 15 თებერვალს ფორუმი შედგა ახლად რეაბილიტირებულ

კერამიკულ კომბინატში, სადაც არქიტექტორებმა ქართული ტრადიციული არქიტექტურა თანამედროვე ხედვასთან დააკავშირეს. ფორუმმა ერთ სივრცეში გააერთიანა ქართველი და უცხოელი არქიტექტორები და დიზაინერები, ხელოვანები და სტუდენტები. წარმოდგენილი იქნა მრავალფეროვანი პრეზენტაციები, კვლევები და პრაქტიკული ექსპერიმენტები. ყოველივე კი პროფესიული კავშირების გამრავალფეროვნებას ემსახურებოდა.

ლონისძიების მთავარი ლოკაცია მესტია იყო, სადაც SKIA 2026-ის მონაწილეები 26 თებერვალს ჩავიდნენ და 3 მარტამდე იმყოფებოდნენ. მესტიამ ორასამდე არქიტექტორს უმასპინძლა იტალიიდან, საფრანგეთიდან, გერმანიიდან და რეგიონის ქვეყნებიდან. არქიტექტორებმა

ვევაში, პროექტს რეალური განხორციელების შესაძლებლობა ექნება.

საუკეთესო პროექტების ავტორები და სპორტული შეჯიბრების გამარჯვებულები საერთაშორისო ჟიურიმ გამოავლინა. მათი ვინაობა მესტიაში, ღონისძიების დახურვის დღეს გამოცხადდა.

როცა ტრადიცია გამოცდილებად იქცევა, სპორტი -

ენერგიად და თანამედროვე არქიტექტურა - ხედვად, სწორედ მაშინ იბადება ახალი ხარისხი.

„სკია 2026“ არ არის მხოლოდ შეხვედრა და სპორტული შეჯიბრი. ეს არის სივრცე, სადაც იდეები ყალიბდება, სადაც პროფესიული დიალოგი - პრაქტიკულ გადანწყვებიდან, ხოლო კონცეფციები - რეალურ პროექტებად გარდაიქმნება.

ქალაქმშენებლობისა და დარგის თანამედროვე პრობლემების იდენტიფიცირებაზე ნაყოფიერად იმუშავეს.

ბუნებრივია, ყურადღების ცენტრში იყო სათხილამურო ტრასა, სადაც სხვადასხვა ასაკობრივ კატეგორიაში შეჯიბრი გიგანტურ სლალომში გაიმართა. სპორტული აქტივობები SKIA-ს განუყოფელი ნაწილია და მისი დაარსებიდან იღებს სათავეს.

წლებადღეული შეხვედრის ფარგლებში SKIA-ს ისტორიაში ტრადიციული საერთაშორისო კონკურსიც ჩატარდა, ამჯერად 12 ნომრიანი საოჯახო სასტუმროს კონცეპტუალურ პროექტზე სვანეთში. მესტიის მუნიციპალიტეტის მხარდაჭერის შემთხ-

თერაკოტას პერტიკალი - იაკონური ესთეტიკის ინტერპრეტაცია თბილისის პანორამასთან

მდებარეობა: თბილისი, საქართველო
საერთო ფართი: 200კვ.მ
ავტორი: ნინო გოგილიძე

ავტორისაგან: თბილისზე და თბილისის ეთნოგრაფიული მუზეუმზე გადაშლილი ხედებით, 200 მ² დუპლექსი ტერასით ჩამოყალიბდა, როგორც არქიტექტურულად გააზრებული, ხელოვნებასთან ინტეგრირებული საცხოვრებელი. პროექტის რეალიზაციას თითქმის ორი წელი დასჭირდა. პროცესი თავიდან ბოლომდე დეტალებზე ორიენტირებული და სრული ავტორული ჩართულობით განხორციელდა.

დომინანტი - კიბის სივრცე

სახლში შესვლა იწყება გამანაწილებელი ჰოლიდან, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება კიბის უჯრედს. სწორედ ეს ვერტიკალი განსაზღვრავს

მთლიანი ინტერიერის იდენტობას. ტერაკოტას ფერში შესრულებული მოაჯირი დეკორატიული ფაქტურული ლესვითაა დაფარული. მისი მატერიალური სიღრმე ხაზს უსვამს სივრცის სიმშვიდესა და ძალას. კიბის ცენტრალურ ლერძზე ჩამოშვებულია თიხის სანათები - ავტორული ნამუშევრები. მათი ზედაპირი დამუშავებულია იმავე ტექნიკით, რაც პირველი სართულის კედლების უმეტეს ნაწილზე გვხვდება. სინათლე აქ ფუნქციური ელემენტი აღარ არის; ის არქიტექ-

ტურის გაგრძელებაა.
სივრცის განვლა

ჰოლი სივრცეს ორ მიმართულებად ანაწილებს. მარცხნივ - სამზარეულო. მარჯვნივ - მისაღები. ორივე სივრცე გახსნილია პანორამულ ხედებზე. მისაღებიდან იშლება კასკადური რელიეფი - იშვიათი პერსპექტივა, რომელიც, მიუხედავად თბილისის მთაგორიანი ტოპოგრაფიისა, განსაკუთრებული ვიზუალური დინამიკით გამოირჩევა. შიდა და გარე გარემო დიალოგშია. ხედი ინტერიერის კომპოზიციური ნაწილია.

ზედაპირების დისციპლინა

პირველი სართული გაერთიანებულია ტექსტურის

რული კონტინუუმიტ. მინერალებზე დაფუძნებული დეკორატიული ლესვა, ნატურალური მრავალშრიანი ხის იატაკი და დაშპონილი კარები ქმნის მშვიდ, ტაქტილურ ატმოსფეროს. იტალიური წარმოების მოძრავი კედელი სივრცეს მოქნილობას სძენს. ფუნქცია ინტეგრირებულია ფორმაში, ფორმა - მასალაში. სააბაზანოებში გამოყენებულია მაღალი ხარისხის კერამიკა და სანტექნიკა, სადაც დეტალი დისციპლინის ნაწილად აღიქმება და არა დეკორაციად.

იაპონური გავლენა

პროექტის ესთეტიკური საფუძველი იაპონური ფილოსოფიითაა შთაგონებული. ვაბი-საბის პრინციპები - არასრულყოფილების მიღება, დროის კვალის პატივისცემა და ბუნებრივ მასალებთან თანხვედრა - ინტერიერის სტრუქტურულ ნაწილად იქცა. ჯაპანდის მინიმალიზმი აქ არ არის ტენდენციური ჟესტი. ის სივრცის ეთიკაა - სიზუსტე ზედმეტის გარეშე.

ხელოვნების ინტეგრაცია

შემოსასვლელში კონსოლის თავზე განთავსებული სარკის კარკასი მოქანდაკე ლითონის არტისტთან კოლაბორაციით შეიქმნა. ობიექტი

არქიტექტურულ დეტალს სცდება და სივრცის იდენტობის ნაწილად იქცევა. მისაღების თაროები მოქანდაკის მიერაა შესრულებული. ფუნქციური ელემენტები სკულპტურულ რიტმს ქმნის.

განათების სცენარი

ინტერიერი მრავალსცენარიანი განათებითაა გადანყვეტილი. სივრცის აღქმა დღის განმავლობაში იცვლება - ინტენსივობა და ფერის ტემპერატურა ქმნის განსხვავებულ ატმოსფეროს. სინათლე აქ არქიტექტურული ინსტრუმენტია.

ნდობა და ავტორობა

ეს პროექტი დამკვეთსა და დიზაინერს შორის ნდობაზე დაფუძნდა. მიმართულება მკაფიო იყო, ხოლო შემოქმედებითი ინტერპრეტაცია - თავისუფალი. საბოლოოდ, სივრცე ფუნქციას სცდება. ის სრულყოფილი, დაბალანსებული და შინაგანად მდუმარე გარემოა - სახლი, რომელიც არქიტექტურისა და ხელოვნების ერთობლივ შედეგად ჩამოყალიბდა.

TERRACOTTA VERTICAL - INTERPRETATION OF JAPANESE AESTHETICS WITH A PANORAMA OF TBILISI

Location: Tbilisi, Georgia
Total Area: 200 sq m
Author: Nino Gogilidze

From the Author: With sweeping views of Tbilisi and the Tbilisi Ethnographic Museum, a 200 m² duplex with a terrace was designed as an architecturally thoughtful, art-integrated residence. The project took almost two years to complete. The process was carried out from start to finish with a focus on details and full authorial involvement.

DOMINANT - STAIRCASE SPACE

The entrance to the house begins with a distribution hall, which is directly connected to the staircase. It is this vertical that determines the identity of the entire interior. The railing, made in terracotta color, is covered with decorative textured slats. Its material depth emphasizes the calm and strength of the space. Clay lamps - author's works - are suspended on the central axis of the staircase. Their surface is processed using the same technique that is found on most of the walls of the first floor. Light here is no longer a functional element; it is a continuation of the architecture.

THE LAYOUT OF THE SPACE

The hall divides the space into two directions. On the left - the kitchen. On the right - the living room. Both spaces open to panoramic views. The living room opens up to a cascading relief - a rare perspective that, despite the mountainous topography of Tbilisi, is distinguished by its special visual dynamics. The internal and external environment are in dialogue. The view is a composite part of the interior.

THE DISCIPLINE OF SURFACES

Unites the first floor with a textural continuum. Mineral-based decorative plaster, natural multi-layered wood floors and veneered doors create a calm, tactile atmosphere. An Italian-made movable wall adds flexibility to the space. Function is integrated into form, form into material. High-quality ceramics and plumbing are used in the bathrooms, where detail is perceived as part of the discipline, not as decoration.

JAPANESE INFLUENCE

The aesthetic foundation of the project is inspired by Japanese philosophy. The principles of wabi-sabi - accepting imperfection, respecting the traces of time, and harmony with natural materials - have become a structural part of the interior.

Japandi's minimalism here is not a trendy gesture. It is an ethic of space - precision without excess.

ART INTEGRATION

The mirror frame above the console in the entrance hall was created in collaboration with a metal sculptor. The object goes beyond an architectural detail and becomes part of the identity of the space. The shelves in the reception area are made by a sculptor. Functional elements create a sculptural rhythm.

LIGHTING SCENARIO

The interior is designed with multi-scenario lighting. The perception of space changes throughout the day - intensity and color temperature create different atmospheres. Light is an architectural tool here.

TRUST AND AUTHORSHIP

This project was built on trust between the client and the designer. The direction was clear, and the creative interpretation was free. Ultimately, the space transcends function. It is a complete, balanced, and internally silent environment - a home that is the result of architecture and art.

საცხოვრებელი სახლი გაზაფხულის ქუჩაზე

მდებარეობა: თბილისი, საქართველო
ავტორი: ნინო გოგილიძე

ავტორისგან: გაზაფხულის ქუჩაზე მდებარე ეს საცხოვრებელი სახლი თანამედროვე ინტერიერისა და ინდივიდუალური დიზაინერული ხედვის სინთეზს წარმოადგენს. პროექტის მთავარი მიზანი იყო შეექმნა ესთეტიკურად გამართული, ფუნქციური და ამავდროულად უნიკალური საცხოვრებელი გარემო, რომელიც სივრცის თითოეულ დეტალში გამოხატავდა თავის იდენტობას.

ინტერიერში გამოყენებულია იტალიური წარმოების მოძრავი კედლის სისტემა, რომელიც სივრცის მოქნილ ორგანიზებას უზრუნველყოფს და საჭიროების მიხედვით სხვადასხვა ზონის შექმნის საშუალებას იძლევა. განსაკუთრებულ აქცენტს ქმნის მისაღებასა და მასტერ საძინებელში კედლის პანოები, რომლებიც ინტერიერს არქიტექტურულ ხასიათს სძენს და სივრცეებს გამორჩეულ ვიზუალურ იდენტობას ანიჭებს.

მთლიანად სახლში გამოყენებულია ორშრიანი, მაღალი ხარისხის ევრო-სტანდარტის პარკეტი, რომელიც ბუნებრივი ტექსტურითა და თბილი ტონალობით ინტერიერს სიმყუდროვეს მატებს. ხის დამპონილი ზედაპირები კი სივრცის მთლიანობაში ბუნებრივი მასალების ჰარმონიულ ინტეგრაციას უზრუნველყოფს.

სააბაზანოებში - იტალიური ხარისხის სანტექნიკა და შემრევები, ასევე პრემიუმ კლასის მოსაპირკეთებელი ფილები - სივრცეს დახვეწილობასა და ხარისხის მაღალ სტანდარტს უსვამს ხაზს.

ინტერიერის საბოლოო ხასიათს განსაკუთრებულად აყალიბებს განათება — აქ წარმოდგენილია როგორც ევროპული დიზაინერული სანათები, ასევე ქართველი დიზაინერის მიერ სპეციალურად ამ ინტერიერისთვის შექმნილი ინდივიდუალური სანათი ერთეულები.

საბოლოოდ, სახლი წარმოადგენს ესთეტიკურად დაბალანსებულ და ორიგინალურ სივრცეს, სადაც თანამედროვე დიზაინი, ხარისხიანი მოსაპირკეთებელი მასალა და ინდივიდუალური დეტალები ერთიან ჰარმონიულ გარემოს ქმნის.

RESIDENTIAL HOUSE ON GAZAPKHULI STREET

Location: Tbilisi, Georgia
Autor: Nino Gogilidze

From the author: This residential building located on Gazapkhuli Street is a synthesis of modern interior design and individual design vision. The main goal of the project was to create an aesthetically pleasing, functional, and at the same time unique living environment that expressed its identity in every detail of the space.

The interior uses an Italian-made movable wall system, which provides flexible organization of space and allows for the creation of different zones according to need. A special accent is created by the wall panels in the living room and master bedroom, which add architectural character to the interior and give the spaces a distinctive visual identity.

The entire floor of the house is laid with two-layer, high-quality Euro-standard parquet, which adds coziness to the interior with its natural texture and warm tones. The wood veneer surfaces ensure the harmonious integration of natural materials throughout the space.

In the bathrooms - Italian quality plumbing and mix-

ers, as well as premium class facing tiles - emphasize the sophistication and high standard of quality of the space.

The final character of the interior is especially shaped by the lighting - here are presented both European designer lamps, as well as individual lighting units created specifically for this interior by a Georgian designer.

Ultimately, the house is an aesthetically balanced and original space, where modern design, quality finishing materials, and individual details create a unified, harmonious environment.

სს ჯორჯიან ქარდის სათავო ოფისი

მდებარეობა: თბილისი, ბელიაშვილის ქუჩა
საერთო ფართი: 3 300 მ².
ავტორი: ირაკლი ჩხაიძე

ავტორისგან: ობიექტი წარმოადგენს ცალკე მდგომ საოფისე 6 სართულიან შენობას. დამკვეთის ძირითადი მოთხოვნა იყო თანამედროვე ტიპის ოფისის მოწყობა, სადაც მაქსიმალურად იქნებოდა გათვალისწინებული მრავალპროფილური კომპანიის მუშაობის სპეციფიკა, შესაბამისი ფრონტ-ოფისებითა და ბექ-ოფისებით. გამომდინარე აქედან, გადანაწიდა საოფისე ფართების „ზონირება“ შესაბამისი დიზაინით. ვიზიტორებისათვის განკუთვნილი სივრცეები მათთვის ვიზუალურად, უფრო მეტი მიმზიდველობის და ეფექ-

ტურობის მისაცემად, მოპირკეთდა და აღიჭურვა თანამედროვე ტრენდული მასალებით (კედლის პანელები, მაგნიტურ-ტრეკული სანათები, ავეჯი და ა.შ.), ხოლო ბექ-ოფისებში მინიმალისტური და სამუშაო გარემო შეიქმნა. ასევე, აქ დანერგილმა, მუშაობის ახალმა, ე.წ. Agile სისტემამ, რომელიც ჯგუფური მუშაობის ახალ სტანდარტებს ითვალისწინებს, შესაბამისი სპეციფიკური დაგეგმარება მოითხოვა. საოფისე სივრცეზე მუშაობისას, თანამშრომლების მეტი კომფორტისთვის, გათვალისწინებული იქნა, ისეთი საერთო სივრცეების უფრო დეტალური დამუშავება, როგორიცაა, მაგალითად კაფეტერია, ტერასები, ვრცელი სივრცეები შეხვედრებისთვის.

ვის. აქ შესაძლებელია, როგორც საკვების მიღება, ისე გართობა-დასვენება, ივენთების მოწყობა და ა.შ., რაც მაქსიმალურ კომფორტს და სიმყუდროვეს ქმნის თანამშრომლებისთვის. ოფისის მიმდებარე ტერიტორიაზე, გამწვანებულ ეზოში მოწყობილია მოსასვენებელი სივრცეები, დგარები ელექტრო მანქანების სატენებისთვის და სხვა. მთლიანობაში დამკვეთი ძალიან კმაყოფილი დარჩა და ოფისი უკვე სრული დატვირთვით მუშაობს.

pany would be maximally taken into account, with appropriate front offices and back offices. Based on this, it was decided to „zon“ the office spaces with an appropriate design. In order to visually make the spaces intended for visitors more attractive and efficient, they were decorated and equipped with modern trendy materials (wall panels, magnetic track lights, furniture, etc.), and a minimalist and working environment was created in the back offices. Also, the new work environment introduced here, the so-called The Agile system, which takes into account new standards of group work, required specific planning. When working on the office space, for greater comfort of employees, more detailed development of common spaces was taken into account, such as a cafeteria, terraces, spacious meeting spaces. Here it is possible to eat, relax, organize events, etc., which creates maximum comfort and coziness for the employee. In the territory adjacent to the office, in the green courtyard, there are resting areas, stands for charging electric cars, etc. Overall, the customer was very satisfied and the office is already operating at full capacity.

GEORGIAN CARD JSC HEAD OFFICE

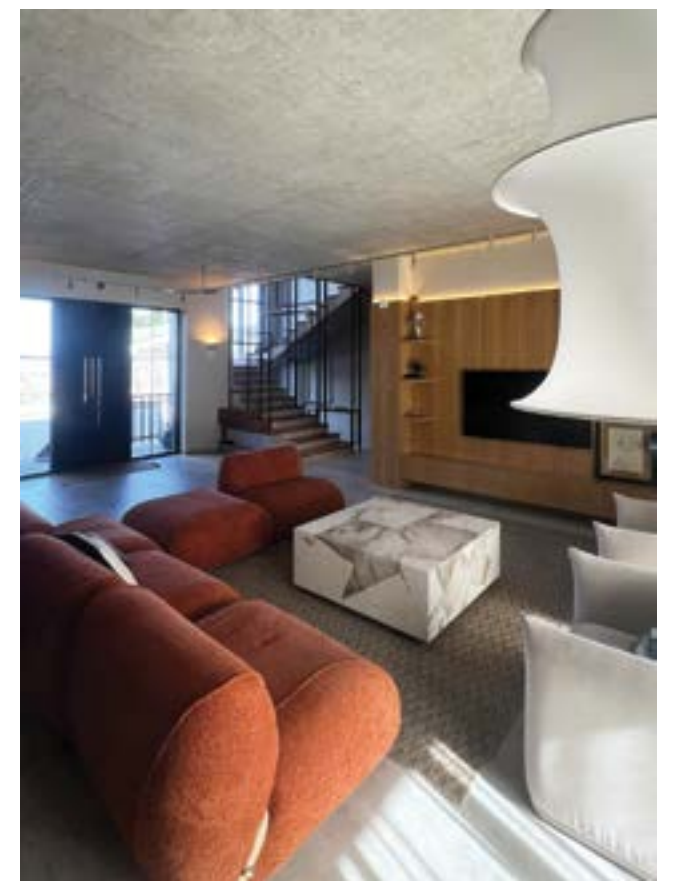
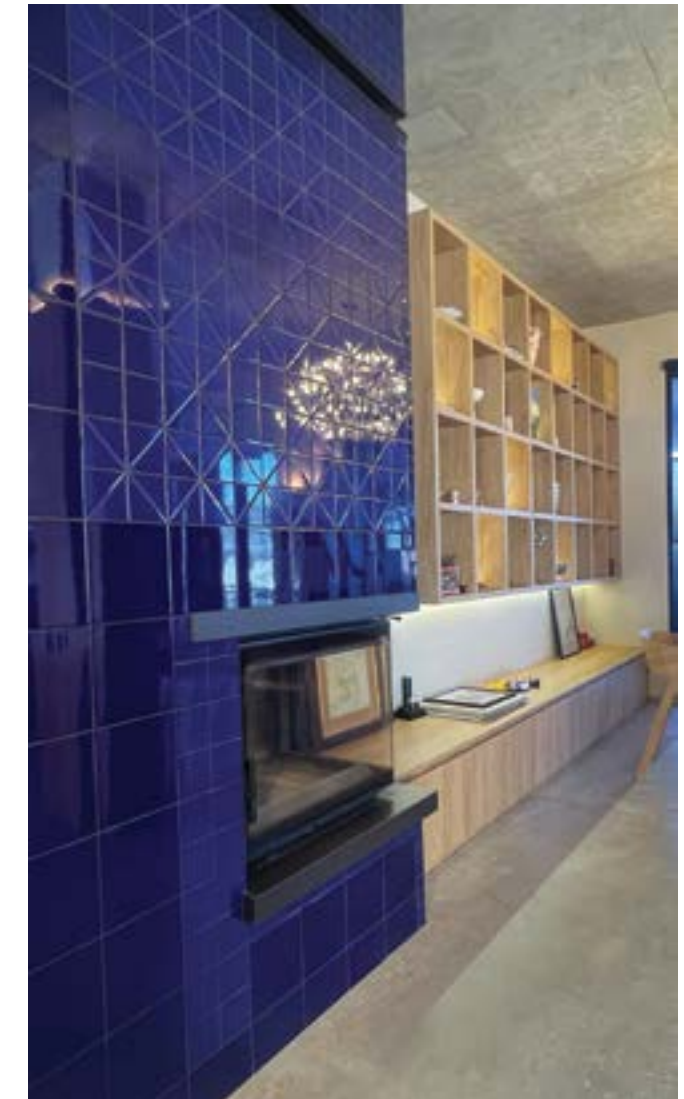
Location: Tbilisi, Beliashvili Street
Total area: 3,300 m2.
Author: Irakli Chkhaidze

From the author: The facility is a separate 6-story office building. The main requirement of the customer was to arrange a modern office, where the specifics of the work of a multi-profile com-

ები მნიშვნელოვნად განსაზღვრავს მის საერთო ატმოსფეროს. მთლიანი სივრცე საინტერესო თემებითაა სავსე და მის ორგანიზებაში, სწორედ ეს გახდა მთავარი მხატვრული პრინციპი. ამდაგვარი მიდგომა თანამედროვე სტილისტიკაში ექსკლუზიურ ჩართვებს განაპირობებს და მას აუცილებელს ხდის. აქ

სახლი ქალაქის ბარეუბანში

მდებარეობა: წყნეთი, თბილისი
ავტორი: ნათია კარიაული

თბილისის გარეუბანს, წყნეთში, შეემეტა საცხოვრებელი სახლი არაორდინარული ინტერიერით. საცხოვრებელი სივრცის გარემო მოულოდნელი არქიტექტონიკითაა აგებული და განკუთვნილია ახალგაზრდა ოჯახისთვის, სამი ბავშვით - უფროსი ვაჟით და ტყუპი გონებით.

საცხოვრებელი, ოჯახთან შეთანხმებით, თანამედროვე და სადა სტილისტიკაში უნდა ყოფილიყო გადანყვებილი, ფერადი აქცენტებით.

პროექტის ავტორმა, მისთვის დამახასიათებელი განუმეორებელი ხელწერით შექმნამ მყუდრო, კომფორტული და ფუნქციური გარემო. ინტერიერის ორიგინალური კომპოზიცი-

მოხვედრისთანავე, შექმნილი ექსპოზიციის ფონზე აღიქვამთ, რომ დღეს, საცხოვრებელი ინტერიერის ესთეტიკა საჭიროებს არა მხოლოდ თანამედროვე ფორმებსა და საგნებს, ის აუცილებლად ეყრდნობა სახასიათო ნიუანსებს, ცალკეულ ასოციაციებს, რაც მთელი სივრცის თვითმყოფადობის გამოსავლენადაა აუცილებელი.

HOUSE ON THE SUBURB OF THE CITY

Location: Tskneti, Tbilisi
Author: Natia Kariauli

A residential building with an unusual interior has been added to the outskirts of Tbilisi, in Tskneti. The living space is built with unexpected architecture and is intended for a young family with three children - an older son and twin girls.

The living space, in agreement with the family, was to be designed in a modern and simple style, with colorful accents.

The author of the project, with his characteristic unmistakable hand writing, created a cozy, comfortable and functional environment. The original compositions of the interior significantly determine its overall atmosphere. The entire space is full of interesting themes, and this has become the main artistic principle in its organization. Such an approach leads to exclusive inclusions in modern stylistics and makes it necessary. As soon as you get here, against the background of the created exposition, you realize that today, the aesthetics of a residential interior requires not only modern forms and objects, it necessarily relies on characteristic nuances, individual associations, which are necessary to reveal the originality of the entire space.

LEVEL AMUR 2

მდებარეობა: მოსკოვი, 2025

საერთო ფართი 82 კვ.მ.

ავტორები: მიხაილ ნოვინსკი, პოლინა ლიტომინა, მარკ გრიშინი. სტუდია MNdesign.

საცხოვრებელ კომპლექს „ლეველ ამურსკაიაში“ მდებარე ბინის ინტერიერი ახალგაზრდა წყვილისთვის დაიგეგმა, როგორც თბილი და მყუდრო სივრცე. ამ მიზნის მისაღწევად გამოყენებულია მშვიდი ფერთა გამა, ასევე ინტერიერში აქტიურად არის დანერგილი მომრგვალებუ-

მიხაილ ნოვინსკი, პოლინა ლიტომინა
Mikhail Novinsky, Polina Litomina

ლი ფორმები - როგორც არქიტექტურულ გადაწყვეტებში, ისე ავეჯის ელემენტებში. ამ მიდგომებმა განხორციელების პროცესში ბევრი სირთულე შეგვიქმნა, თუმცა საბოლოოდ სივრცეს მიანიჭა სასურველი სინაზე და დინამიკა.

კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი ელემენტი იყო ამორფული და დინებადი ფორმები, რომლებიც საერთო სივრ-

ცეცხში დომინირებს განზრახ უხეში დეკორატიული ფითხით, ასევე ასახულია სარკეების ფრონტალზე და გარკვეულ ავეჯში. ერთი მხრივ, ისინი იმავე მიზანს ემსახურება - ხაზს უსვამს ინტერიერის პლასტიკურობას; მეორე მხრივ კი ამდიდრებს მას რთული რელიეფური ტექსტურით.

საძინებელი, ამის საპირისპიროდ, საკმაოდ კონტრასტულად არის გადანაწევებული. საჭირო იყო რეგულარული სამუშაო პროცესისთვის კომფორტული

სამუშაო სივრცის მოწყობა, მიუხედავად იმისა, რომ დამკვეთები აცნობიერებდნენ ამ გადანაწევების გარკვეულ კონცეპტუალურ წინააღმდეგობას. ჩვენ მივმართეთ რადიკალურ გზას - ფანჯარასთან არსებული მოცულობა გამოვყავით შავი სინათლით: თუ სამუშაო ზონის გამოყოფა ვერ მოხერხდა ავეჯით ან ტიხრით, ის გამოვყავით მკვეთრი დეკორატიული ხერხით.

გამომსახველობითი ელემენტები, როგორიცაა სასადილო მაგიდის თავზე ხელით დამზადებული სანათი ან კერამიკა, ხაზს უსვამს ინტერიერის ინდივიდუალურ ხასიათს.

LEVEL AMUR 2

Location: Moscow, 2025

Total area: 82 sq.m.

Authors: Mikhail Novinsky, Polina Litomina, Mark Grishin.
MNdesign studio

The interior of the apartment in the Level Amurskaya residential complex was designed for a young couple with the intention of creating a soft and enveloping atmosphere. To achieve this, we used a warm and calm color palette and introduced numerous rounded forms—both in the architectural solutions and in the furniture elements. These techniques „cost us some blood“ during implementation, but ultimately brought the desired softness and fluidity to the space.

Another important element is the amorphous, flowing shapes applied in the common areas through deliberately

rough decorative plaster, as well as reflected in mirrors and certain pieces of furniture. On one hand, they serve the same purpose of emphasizing the plasticity of the interior; on the other, they enrich it with a complex textured relief.

The bedroom, by contrast, is designed to be highly contrasting. It was necessary to incorporate a comfortable workspace for permanent use, while the clients were aware of the conceptual contradiction in such a decision. We took a radical approach by highlighting the volume near the window with black light - if we could not separate the workspace with furniture or walls, we would divide it through a bold decorative gesture.

Expressive elements such as a handmade light fixture above the dining table or custom ceramics emphasize the distinctive character of the interior.

მოსკოვში, პეტროვკას ქუჩაზე მდებარე რესტორან OSHI Izakaya-ს ინტერიერი დახვეწილი „ზარდახშის“ მსგავსი სივრცეა, რომელიც აერთიანებს იაპონურ ტრადიციასა და ევროპულ ესთეტიკას. სივრცე იმპერატორის ვაჟის იმიჯით არის შთაგონებული, რომელმაც ევროპული კულტურა საკუთარ კულტურად მიიღო და ორ სამყაროს შორის გაიზარდა, კონცეფცია დეტალებში აისახება: ხელით

OSHI IZAKAYA

ავტორები: ESENINS-ის დიზაინის სტუდია — კრისტიანა ესენინა, მიხაილ ესენინი, ალექსანდრა კოზირევა, ეკატერინა ხოროშავინა, არმან კაშკენოვი, იულია აფანასიევა
ფოტოგრაფი: სერგეი ვოლოკიტინი

მოხატული ფრესკები, ანტიკვარული ნივთები, კეთილშობილი ტექსტურები და ტრანსფორმაციის ღრმა სიმბოლოები. კომპაქტური ზომის მიუხედავად, ინტერიერი სავსეა დახვეწილი მასალებით - კვარციტიდან მარმარილომდე (ბეტონიდან ანტიკვარული, ლაქირებული ჩინური სტილის ფასადებამდე) - და ისეა შექმნილი, რომ თითოეული ზონა საკუთარ ისტორიას მოგვითხრობს, ქმნის კომფორტის, სიმდიდრისა და კულტურული დიალოგის ატმოსფეროს.

OSHI IZAKAYA

Project team: ESENINS design studio — Kristina Yesenina, Mikhail Yesenin, Alexandra Kozyreva, Ekaterina Khoroshavina, Arman Kashkenov, Yulia Afanasyeva
Photographer: Sergey Volokitin

between two worlds, the concept is reflected in the details: hand-painted murals, antique objects, noble textures, and profound symbols of transformation. Despite its compact size, the interior is filled with sophisticated materials—

The interior of the OSHI Izakaya restaurant on Petrovka Street, in Moscow, is an exquisite "casket"-like space that blends Japanese tradition and European aesthetics. Inspired by the image of the emperor's son, who embraced European culture as his own and grew up

from quartzite to marmorino (from concrete to antique, lacquered chinoiserie-style facades)—and is designed so that each area tells its own story, creating an atmosphere of comfort, richness, and cultural dialogue. <https://esenins.com/en/>

Forgotten Architecture - What Remains of Us

On March 28, Decagon Gallery presented its first physical exhibition at the Other Space Exhibition Hall at the Museum of Modern Art Tbilisi.

Forgotten Architecture — What Remains of Us brings together photographers from 10 countries across Europe and beyond whose work turns toward abandoned architecture in Georgia.

Spaces once built as something essential, filled with purpose and presence — today existing in another form, suspended in the fragile moment before they disappear completely.

This exhibition marks Decagon Gallery's first step into physical space. What began online now unfolds within walls, scale, and presence — holding attention on what still exists, quietly preserving what has not yet vanished.

WHO WE ARE

At Decagon Gallery, we see photography as a bridge between the seen and the unseen, a way of giving form to memory, wonder, and imagination. Photography is our shared language of memory and imagination. Founded by John Manno and guided with care by Curator of Artistic Programs Teona Machavariani, the gallery exists to celebrate diverse voices and create accessible spaces where every photograph can shine.

<https://www.decagongallery.com>

For one day, the space held what was once built to last — now quiet, altered, and slowly disappearing. What remains is not only the architecture, but the feeling of passing through it.

John Manno. Founder & Director

Teona Machavariani. Curator of Artistic Programs

Gabriele Breitenbach, Former Museum, Italy

Aleksandre Tatevosyani, Enguri Hpp, Georgia

Pablo Ferrari, Abandoned Church, Italy

Hossein Fardinfard, Nameless 8, Iran

Aleksandre Tatevosyani, Morning in Tskaltubo, Georgia

Hossein Fardinfard, Untitled, Iran

John Offenbach, Abandoned Sanatorium 3, United Kingdom

Leo Cook, Sanatorium Metallurgist, United Kingdom

Ruud Scheerens, Memory of the Present, the Netherlands

Artists who participated in the exhibition: Hossein Fardinfard, Iran; Pablo Ferrari, Italy; Dimitri Bourriau, France; Zakaria Chelidze, Georgia; Levan Vaznareli, Georgia; Karin Odendahl, Germany; Temo Kvirkvelia, Georgia; Jake Borden, United States; John Offenbach, United Kingdom; Jeroen Tall, the Netherlands;

Tata Tchanturia, Georgia; Ralf Steinberger, Germany; Gabriele Breitenbach, Italy; Kseniia Sanna, Georgia; Ruud Scheerens, the Netherlands; Reginald Van de Velde, Belgium; David Nadaraia, Georgia; John Paul Hill, United Kingdom; Tamás Vaskó, Hungary; Leo Cook, United Kingdom; Aleksandre Tatevosyani, Georgia

Exhibition documentation by Merab Galashvili

LESS IS MORE ქართული დიზაინერების გამოფენა „კომბინატში“

გამოფენის კურატორი მარიამ წიკლაური: - პლატფორმა Georgian Objects-ის შექმნის აუცილებლობა გაჩნდა მაშინ, როდესაც ჯერ კიდევ სტაბილური გრაფიკით ვმუშობდი, როგორც ინტერიერის დიზანერი და გაყიდვების მენეჯერი ერთ-ერთ არქიტექტურულ კომპანიაში, რომელიც მრავალფეროვნებით გამოირჩეოდა და მისი ერთ-ერთი მიმართულება იყო შოურუმი. ზუსტად ამ დრომ ჩამოაყალიბა ის სურათი და მომცა გარკვეული მიმართულება, თუ რისი კეთება იქნებოდა ჩემთვის იმის მომცემი, რასაც დღეს „იკიგაის“ ეძახიან. გადავწყვიტე, რომ გამეკეთებინა უბრალოდ გვერდი არქიტექტურისა და ინტერიერის

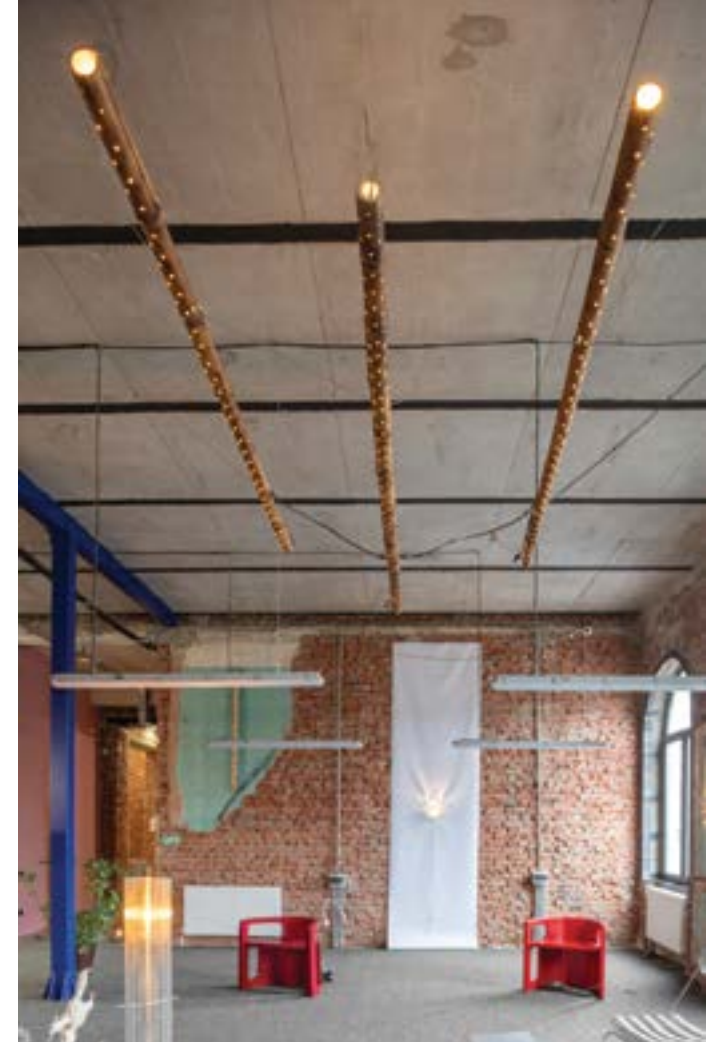
მიმართულებით. თუმცა, იმის გამო, რომ კარგად ვიცნობდი მსოფლიოში ისეთი ცნობილი არქიტექტორების მიერ შექმნილ ინტერიერის ობიექტებს, როგორც არის: Wassily chair by Marcel Breuer, Ludwig Mies van der Rohe, Mario Bellini.. ჩემმა ინტერესმა მიბიძგა, მომეძებნა ქართველი დიზაინერები, რომლებიც ამ კუთხით მუშაობდნენ და ქმნიდნენ ავთენტურ ნამუშევრებს (მაგიდა, სანათი, სკამი და სხვ.) ინტერიერისთვის და ამასთან, წარმატებით მონაწილეობდნენ სხვადასხვა კონკურსში ამის შესახებ ინფორმაცია კი ვიწრო წრეს არ სცდებოდა.

სულ მაინტერესებდა, რატომ არ უნდა ყოფილიყო

ეს სფერო ჩვენს რეალობაში განვითარებული და თითქოს სხვას ველოდებოდი, რომელიც ამ სფეროს განავითარებდა. თუმცა, ბოლოს მაინც გადავწყვიტე, რომ შემექმნა პლატფორმა, სადაც თავს მოიყრიდა ქართველი არქიტექტორებისა და დიზაინერების მიერ შექმნილი ავთენტური ობიექტები. სწორედ აქედან იწყება ყველაფერი...

გადავწყვიტე, გამოფენების საშუალებით მეჩვენებინა რამდენად საინტერესო იყო მათი ხედვა. თავიდან ვფიქრობდი, რომ ამისთვის მხოლოდ ერთი დიდი გამოფენაც საკმარისი იქნებოდა, თუმცა, მასშტაბმა ცოტა შემაშინა და ნელ-ნელა ისე განვითარდა მოვლენები, რომ მივხვდი, ჯობდა სხვადასხვა თემად დამეყო. შესაბამისად, პირველი იყო კერამიკის გამოფენა, მეორე - უშუალოდ სანათების და ამ ყველაფრის შემდეგ გამოვაცხადეთ Open Call-ი, რომლის მთავარი იდეა იყო მხოლოდ ერთი ან ორი მასალის გამოყენებით შექმნილიყო საინტერესო და ფუნქციური ობიექტები ინტერიერისთვის - სკამი, სანათი თუ სხვა გამოყენებითი და ნიშნულების ნივთი. ამ ყველაფრის მიზანია, წახალისოს დიზაინერები, რადგან მათ საქმიანობას ნამდვილად აქვს აზრი და მომავალიც.

პროექტი LESS IS MORE შეიქმნა პლატფორმა Georgian Objects-ისა და Gallery weseetems-ის კოლაბორაციით, იმისთვის, რომ დღეს ბაზარზე არსებული მასობრივი წარმოების პროდუქცია ჩანაცვლდეს ქართველი დიზაინერების შექმნილი ნამუშევრებით. ამ პროექტის ფარგლებში დიზაინერებმა საკუთარი ხედვა განავითარეს სხვადასხვა მიმართულებით. როგორც საგალერეო - საექსპოზიციო, ისე კომერციული კუთხით. FINAL SHOW - საბოლოო ობიექტების გამოფენაა, რომელიც 4 აპრილს გაიხსნა „კომბინატში“. თითოეული ობიექტი უნიკალურია და სპეციალურად ამ გამოფენისთვის შეიქმნა.

გამოფენის ექსპოზიციაზე წარმოდგენილი იყო ქართველი დიზაინერების: გიგა ქარელის, გიორგი მალრაძის, ნინა ჩხეიძის, ნინი ათანეიშვილის, ლევან ყურშავიშვილის, თამთა გოცაძის, ნუკი ბოკუჩავას და იესე კობალაძის ნამუშევრები.

მაგალითისთვის შეგვიძლია რამდენიმე მათგანზე მოგითხროთ:

- „182“ არის მინიმალისტური პროდუქტი, რომელიც შეიქმნა შეზღუდვის იდეით: იგი შექმნილია 1კვ.მ. მეტალის ფურცლისგან. „182“-ის გამოყენება შეიძლება როგორც სკამის, ასევე სათავსოს ან ტუმბოს ფუნქციით. მასში ჩამალული არის ორი თარო, რომელიც შეიძლება გაიხსნას ან დაიკეტოს მაგნიტის დახმარებით. სკამი შეიძლება იდგეს ოთახის ნებისმიერ წერტილში. მას აქვს დამაგრებული ბორბლები, რომელიც აადვილებს მის გადაადგილებას. მისი კონსტრუქცია შეიცავს ეკოლოგიურობის ელემენტებს, რადგან გამოყენებულია მინიმალური რაოდენობის მასალა, მაქსიმალური ტევადობის და ფუნქციურობის მისაღწევად.

- ძიება, დაკვირვება, კრიტიკა და აღმოჩენა — ეს არის გზა, რომლის საშუალებითაც ვუყურებთ სამყაროს, ვსვამთ კითხვებს და ვპოულობთ ახალ აზრებს. ამ პროცესში ჩვენს გონებაში ნელ-ნელა ვქმნით და ვხატავთ იდეების ფორმებს. ასე ვუგებთ მნიშვნელობას იმას, რაც გვანტერესებს და ვპოულობთ ღირებულებებს, რომლებიც გვაერთიანებს. ავტორების მიზანი იყო აღედგინათ ადგილობრივი, უნიკალური ტრადიციული ფორმები, რომლებიც დროთა განმავლობაში თითქმის გაქრა ჩვენი ყოველდღიური შეგრძნებიდან. მათ გააერთიანეს სხვადასხვა გავლენა და ძველი ქართული ავეჯის იშვიათი ნიმუშები, რათა გამოკვეთილიყო მათი სილამაზე და ხასიათი - ჩვენი კულტურის და ცხოვრების წესის ნაზი ნიშნები. ამავდროულად, შთაგონება მიღებული ჰქონდათ Charlotte Perriand-ის ავეჯის რბილი, მომრგვალებული ხაზებიდან. ტვინში არის ამიგდალა - ადგილი რომელიც განსაზღვრავს, რა მოგვწონს და რა - არა. დიზაინერები ცდილობდნენ, სწორედ ამ ემოციური ცენტრის გაღვივებას, ფორმითაც და ფერებითაც. პირველად ეს იდეა მხოლოდ პატარა სკამით დაიწყო, მაგრამ მოცულობების და სიცარიელების ფრთხილი თამაშით გადაიქცა კომფორტულ, ანატომიურად სწორ და ერგონომიულ სავარძლად.

- „სერია 1010“ - დიზაინის ფილოსოფიაა, რომელიც ამ კოლექციაში საკუთარ სახეს იპოვის. სანერი მაგიდა, სკამი და სანათი შექმნილია მინიმალიზმის პრინციპზე დაყრდნობით, სადაც თითოეულ ხაზსა და ფორმას აქვს თავისი მნიშვნელობა. აქ არ არის ზედმეტი დეტალი - მხოლოდ სისუფთავე, სტრუქტურა და ატმოსფერო. მწვანე ფერი კოლექციას სძენს ენერგიასა და სიღრმეს, ხოლო მკაფიო გეომეტრია ხაზს უსვამს სისუფთავესა და ფუნქციონალურობას. სანათი იქცევა როგორც სიმშვიდის წყაროდ, ისე სივრცის ცენტრის ნიშნულად. ეს კოლექცია გამოხატავს სივრცისადმი სიფრთხილეს და ადამიანის საჭიროებაზე ფოკუსს, შექმნას გარემო, სადაც ნივთები არ ბოჭავს ინტერიერს, არამედ აძლევენ მას სუნთქვის შესაძლებლობას.

- ახლად შექმნილ აქსესუარებზე ფიქრმა სარკემდე მიგვიყვანა — როგორც სივრცეში არსებული ყველა მატერიალური ელემენტის ანარეკლი, რომელიც ერთ ზედაპირზე ერთიანდება. ჩვენი მიზანი იყო სკანდინავიურ მინიმალიზმთან ახლოს ყოფნა, თუმცა მასში მცირე „მაგიის“ დამატება. დეტალებში განსაკუთრებულობა თანამედროვე დიზაინის სინონიმია და ჩვენ სწორედ ამ გზას მივყევით. Nami-ს მთავარი კონცეფცია ფერთა თამაშია, რომელიც სარკის ჩარჩოს ფორმას განსაზღვრავს — ეს შეიძლება იყოს წრიული ან ხაზოვანი თამაში, არჩეული ვარიანტის მიხედვით. მასალა: ფიჭვი, ბიო, წყლის ბაზაზე დამზადებული პიგმენტი.

- ნამუშევრები ეფუძნება მინიმალიზმის პრინციპებს, სადაც ფორმა დაყვანილია არსებითამდე და ყურადღება გამახვილებულია მის ვიზუალურ აღქმაზე. თითოეული ობიექტი იწყება იდეითა და ფორმით — ხაზით, რომელიც ვითარდება და გარდაიქმნება სივრცეში. მეტალის კონსტრუქცია და ბადის სტრუქტურა ქმნის გამჭვირვალე, მსუბუქ ვიზუალს, სადაც სინათლე და ჩრდილი აქტიურ როლს თამაშობს. ეს ურთიერთქმედება აყალიბებს გარემოსთან ცოც-

ხალ კავშირს და ობიექტს მუდმივ ცვლილებაში ამყოფებს. პროცესში პრიორიტეტი ენიჭება ვიზუალს. ფორმა არის საწყისი წერტილი, ხოლო ფუნქცია და კომფორტი ეტაპობრივად ემატება ისე, რომ შეინარჩუნოს მისი სისუფთავე და იდეა. შედეგად, ნამუშევრები აღიქმება არა მხოლოდ როგორც ფუნქციური ობიექტები, არამედ როგორც სკულპტურული ელემენტები, რომლებიც სივრცესთან ერთიან, ჰარმონიულ სისტემას ქმნის.